

3 Aruba

Nederlandse militairen aangekomen op de Bahama's

6 Economie

'Honderd winkels modeketen Forever 21 dicht'

9 Wereld

Oorlogskerkhof Mierlo met hakenkruis beklad

12 Sport

Hazard staat voor debuut bij Real Madrid

Aruba neemt dreigement Chavista-politicus hoog op

ORANJESTAD — Aruba pikt de recente dreiging van een militaire invasie door de Venezolaanse parlementariër Pedro Careño niet en eist dat het regime van Nicolas Maduro daar afstand van neemt. Dit zei premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor.

Tijdens een recent tv-interview voor de zender Globovisión dat ook veelvuldig via sociale media en WhatsApp werd gedeeld sprak het lid van de nationale assemblee over het momenteel oplopende grensconflict tussen Venezuela en Colombia. Daarbij haalde hij ook Aruba en Curaçao aan. Verwijzend naar volgens hem gestationeerde vliegtuigen van de Amerikaanse luchtmacht op de luchthaven Reina Beatrix zei hij dat deze zijn opgestegen sinds de Amerikanen weten dat er luchtafweer-raketten vanuit Venezuela op alle toestellen die vanuit Aruba naar de VS vertrekken zijn gericht. Op dat moment tijdens het interview haalde Careño een Venezolaanse vlag tevoorschijn: "En dan zouden wij ook de verantwoordelijkheid hebben om deze vlag te hijsen op Aruba en Curaçao, heeft u begrepen? Om de nationale bevrijding ook naar deze volkeren te brengen. Het is toch onvoorstelbaar dat in de eenentwintigste eeuw Aruba en Curaçao nog koloniën zijn van Nederland? Die volkeren moeten ook bevrijd worden. Het moeten vrije, soevereine en onafhankelijke volkeren

worden. Dit is het tijdperk van de republieken, niet van de keizers, koninkrijken en koloniën" aldus Careño, die suggereerde dat Venezuela Aruba en Curaçao, maar ook Guyana zou kunnen bevrijden. Bonaire werd echter niet genoemd.

Meteen actie ondernemen

Premier Wever-Croes opende haar persconferentie met de stelling dat de verwachting is dat er meer sancties zullen worden gelegd op Venezuela, waardoor de spanningen daar zullen blijven oplopen. De premier zei de uitspraken van Careño heel serieus te nemen. "Dit zijn uitspraken die wij van niemand accepteren. Ook niet van een parlementariër van een ander land. We hebben meteen actie ondernomen om ook blijkt te geven hoe serieus deze uitspraken zijn." Aruba is al 33 jaar een autonoom land en heeft geen enkele bevrijding nodig van wie dan ook, aldus de premier. "En wanneer wordt bedreigd met het neerschieten van vliegtuigen die vanuit hier opstijgen, dan nemen wij dit hoog op", aldus de premier die verder aangaf

dat er geen enkele Amerikaanse militaire oefening hier wordt uitgevoerd. "Het mag niet. Daar zijn ook geen akkoorden voor gesloten. Sterker nog, het akkoord is dat Aruba geen deel uitmaakt van welke actie dan ook in het conflict tussen de VS en Venezuela", aldus de premier.

De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok werd op de hoogte gebracht en er werd een diplomatieke nota gestuurd naar de Venezolaanse regering waarin Aruba's ongenoegen met de uitspraken van Careño kenbaar werden gemaakt en een verheldering werd geëist. De Venezolaanse ambassadeur in Den Haag werd vervolgens ontboden. Volgens premier Wever-Croes deed deze afstand van de uitspraken van Careño, maar dat is voor de Arubaanse regering niet genoeg. Premier Wever-Croes gaf aan een verklaring te willen zien van kanselier Jorge Arreaza van buitenlandse zaken dat ook hij niet achter de woorden van Pedro Careño staat. "Nu weet iedereen ook waarom we de grenzen met Venezuela hebben gesloten", aldus de premier die nadruk legde op het feit dat de Venezolaanse crisis een grote impact heeft op Aruba en dat functionarissen daar rekening mee moeten houden, ook in wat zij zeggen.

Mental Health Caribbean op bezoek

ORANJESTAD — Mental Health Caribbean (MHC) is gisteren op werkbezoek geweest bij Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP). MHC verzorgt de geestelijke gezondheid op de BES-eilanden. Uitgangspunt van MHC is ambulant werken, vanuit een vraaggerichte en herstelondersteunende aanpak. MHC heeft als doel aan te sluiten bij de lokale situatie en de behoeften per eiland en werkt intensief samen met ketenpartners en ze ondersteunen elkaar. Eerder had minister Oduber al aangekondigd een fact-team op te willen zetten om het probleem met ambulante verslaafden aan te pakken. Flexible assertive community treatment (fact)-teams behandelen en begeleiden mensen die een ernstige psychiatrische aandoening hebben in combinatie met problemen op andere levenssterreinen. Zo'n behandeling en begeleiding vindt plaats in de eigen omgeving van de cliënt.

Na een quickscan te hebben gemaakt zijn er diverse punten onder de aandacht gebracht en MHC heeft de ervaringen op de BES-eilanden met de minister gedeeld. De volgende stap zal zijn de visie voor geestelijke zorg met alle stakeholders te bespreken om de vervolgstappen te kunnen nemen voor de realisatie van deze visie, aldus de minister.

Arrestaties op actiedag bij Heathrow

LONDEN — De Britse politie heeft twee mannen gearresteerd die bij de Londense luchthaven Heathrow een drone wilde laten vliegen. Dat meldden Britse media. De arrestanten behoren tot een groep milieuactivisten die hadden aangekondigd het vliegverkeer te willen verstoren met onbemande toestelletjes.

Volgens de activisten heeft de politie het signaal naar de drone verstoord zodat deze de lucht niet kon worden ingestuurd. De luchthavenautoriteiten meldden

dat er van verstoring geen sprake was en dat het vliegverkeer volgens schema verliep. Milieuactivisten van de groep 'Heathrow Pauze'

kondigden eind vorige maand aan het vliegverkeer in de war te zullen sturen door onbemande vliegtuigjes in afgesloten zones rond het vliegveld te laten vliegen. De groep wil de Britse regering onder druk zetten meer maatregelen te nemen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Gisteren pakte de politie

al vijf mensen op die plannen zouden hebben om het vliegverkeer vandaag te verstoren.

Een actievoerder verklaarde in een video dat de actiegroep last had van technische problemen en dat een meegenomen drone niet wilde vliegen. Hij kon niet vertellen wat de groep verder van plan is.

Doden door ziekenhuisbrand in Brazilië

RIO DE JANEIRO — Zeker elf mensen zijn in Rio de Janeiro omgekomen door een brand in een ziekenhuis die gisteravond ontstond. Dat gebeurde in de buurt Maracanã.

Snel na het ontstaan van de brand trof de brandweer het eerste dodelijke slachtoffer aan, vandaag werden er nog eens tien lichamen geborgen. Er wordt gevreesd voor nog meer doden, omdat veel mensen nog worden vermist. Vermoedelijk is de brand ontstaan door kortsluiting op een afdeling waar in totaal 103 mensen lagen. Brandweerlieden, ziekenhuispersoneel en omwonenden hebben de meesten in veiligheid kunnen brengen. Een deel van de veelal oudere ziekenhuispatiënten is na de brand opgevangen in een nabijgelegen kleuterschool.

De brandweer evacueert een patiënt uit het ziekenhuis waar gisteravond brand uitbrak.

Nieuw-Zeeland krijgt strengere wapenwetgeving

WELLINGTON — De Nieuw-Zeelandse premier Jacinda Ardern heeft vandaag strengere wapenwetten aangekondigd. Deze zijn een reactie op de aanslagen in Christchurch in maart, waarbij de rechts-extremist Brenton Tarrant 51 moskeegangers doodschoot.

Direct na de aanslagen werden semi-automatische wapens verboden in Nieuw-Zeeland. "Het bezit van een vuurwapen is een voorrecht, geen recht", zei Ardern vandaag. "Dat betekent dat we alles moeten

Foto: Shutterstock

Jacinda Ardern

doen om ervoor te zorgen dat alleen eerlijke burgers een wapenvergunning kunnen krijgen." De premier kondigde aan alle wapens in Nieuw-

Zeeland te gaan registreren. Ook zullen de gevangenisstraffen langer worden voor mensen die wapens leveren aan burgers zonder vergunning. Daarnaast zal het moeilijker worden een wapen te kopen. De politie zal moeten oordelen wie in het bezit mag komen van een wapen.

In Nieuw-Zeeland zijn naar schatting 1,2 miljoen vuurwapens op een bevolking van nog geen 5 miljoen mensen. De schutter in Christchurch, die zegt onschuldig te zijn, verkreeg legaal een wapenarsenaal. Zijn moordpartij deelde hij live via Facebook.

Maritieme EU-missie nog altijd zonder schepen

BRUSSEL — De Europese maritieme missie tegen mensensmokkel op de Middellandse Zee opereert sinds het voorjaar zonder marineschepen en dat blijft voorlopig zo. Operatie Sophia wordt met zes maanden verlengd, zo hebben de EU-landen besloten.

De lidstaten kunnen 'zo nodig op elk moment' het besluit nemen weer schepen toe te laten tot de militaire missie, zei een woordvoester van de Europese Commissie vandaag. Italië houdt de inzet van schepen tegen zolang er geen afspraken zijn over de verdeling van opgepikte mi-

granten over Europa. "Het is bekend dat er geen doorbraak is over ontschepping", aldus de zegsvrouw. Mensensmokkel vanuit Libië wordt door de missie wel vanuit de lucht in de gaten gehouden, met zeven toestellen. De EU-steun voor de Libische kustwacht en het toezicht op het wapenembargo tegen Libië

blijven in stand. Het mandaat kan niet effectief en volledig worden uitgevoerd zonder schepen, werd in maart al erkend.

Op 23 september overleggen ministers van een aantal EU-landen op Malta over een verdelingssysteem voor geredde migranten. Frankrijk en Duitsland zouden bereid zijn beide tot een kwart voor hun rekening te nemen. "We roepen de lidstaten op een oplossing te vinden", aldus de commissiewoordvoester.

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 2 september 2019 tot ontbinding van de vennootschap: **Omani Finance II A.V.V.** (in liquidatie)

De vereffenaar
EuroTrust International N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Island Asia Store 2 Story Shopping

Container Nobo a Yega
cu Hopi Mercancia Nobo.

Pasa bishita nos na:
Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)
Opening hours:
Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)
Sun: 10 am - 2 pm
Tel: 583-8888

Te huur

in Oranjestad
Beatrix straat 5
Compleet gerenoveerde
woning

Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden. Op veilige fietsafstand van scholen. Ruime woonkamer, nieuwe keuken en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf, Badkamers voorzien van warmwater. Oppervlakte 160 m². Rol-luiken, alarm, dripsysteem voor planten. **Tel: 593-8490**

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer

582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

De regering van Aruba roept hierbij sollicitanten op voor
het ambt van notaris van Aruba (2).

De regering van het Land Aruba roept sollicitanten (m/v) op voor het ambt van notaris. Met de wijziging van de Landsverordening op het notarisambt (AB 1990 no. GT 69) is het aantal standplaatsen voor notarissen uitgebreid tot maximaal zeven. De regering acht het thans wenselijk twee (2) van de drie bijgekomen notariële standplaatsen te vullen.

Binnen drie weken na het verschijnen van deze advertentie kunnen geïnteresseerden hun sollicitatiebrief zenden aan de Gouverneur van Aruba door tussenkomst van de Minister van Justitie, Veiligheid en Integratie, L.G. Smith Boulevard 76, Oranjestad, Aruba.

Als bijlage bij de sollicitatiebrief worden de volgende bescheiden gevoegd:

- een curriculum vitae ;
- een bewijs van Nederlanderschap;
- een recent uittreksel uit het bevolkingsregister;
- het getuigschrift waaruit blijkt dat met goed gevolg de wettelijke vereiste examens zijn afgelegd;
- een recente verklaring omtrent het gedrag;
- een verklaring of verklaringen (stageverklaring) dat de volbrachte werktijd van drie jaren op een notaris kantoor in Aruba, Curaçao, Sint Maarten, of Bonaire, Sint Eustatius, Saba (BES-eilanden) of Nederland is doorgebracht.

De sollicitatieprocedure zal geschieden overeenkomstig de regels gesteld in de Landsverordening op het notarisambt (AB 1990 no. GT 69).

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**
☎ 583-8383

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Integridad TA

- ✓ Ora un persona su actitud ta cuadra cu loke e ta bisa.
- ✓ Ora un persona no ta tuma algo cu eroneamente bo ta dun'e (por ehempel na cahero bo ta haya placa dimas bek y bo ta informe di biaha di su fout).
- ✓ Un persona cu ta cumpli cu palabracion haci.
- ✓ Si un persona ta duda cu algo ta corecto, e ta disidi pa discuti esaki cu un otro persona prome cu e tuma un decision.
- ✓ Mantene confidencial informacion risibi di otro persona den confiansa.
- ✓ Nenga di ricibi pago di cliente bou di mesa, pa ehecuta bo tareanan como funcionario publico.
- ✓ Ora un miembro di un Hunta di Comisario ta evita conflicto di interes.
- ✓ Ora como lider bo ta transparente den bo proceso di tuma decision y bo ta actua conforme norma y balornan valido den comunidad.
- ✓ Ora como sirbido publico bo ta humilde.

Hunto Nos ta crea Integridad

Bureau Integriteit Aruba

ARUBA WINE AND DINE
RESTAURANT WEEK
SEPTEMBER 11 - 18, 2019

Afl. 45⁰⁰ Incl. BBO
3-COURSE DINNER

Dine at these 9 fantastic restaurants of Aruba Wine and Dine and enjoy an amazing 3-course dinner for just Afl. 45.

PARTICIPATING RESTAURANTS:

- CAFÉ THE PLAZA
- DRAGONFLY SUSHI & ASIAN RESTAURANT
- FISHES & MORE RESTAURANT
- HADICURARI RESTAURANT*
- MOOMBA BEACH
- NOS CLUBHUIS
- QUE PASA RESTAURANT, BAR & ART GALLERY
- SALT & PEPPER RESTAURANT & TAPAS BAR
- TANGO ARGENTINE GRILL*

* At these two restaurants a 15% service charge will be added

ARUBA WINE & DINE
HOSPITALITY GROUP

The proceeds will go to local charity:
Maris Stella Nursing Home

BEER & WINE SPECIALS AVAILABLE
Don't miss this opportunity, make your reservations on time.

For making reservations, visit:
WWW.YUMMYARUBA.COM

ROMAR

Chill

Balashi

DIVINO

Pepe Est n.v.
Café & Wine

Aruba Young Company
Catering & Events

YUMMYARUBA.com
Your online Aruba restaurant guide

GOBIERNO TA INFORMA :
TARIFA PA RECOHE SUSHI TA KEDA AWG. 25,-

GOBIERNO DI ARUBA

Tariefen afvalstoffenheffing en afvalophaalvergoeding voor particuliere huishoudens

Voor het bepalen van de hoogte van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en voor de ophaalvergoeding toegespitst op particuliere huishoudens, is primair aansluiting gezocht bij de internationale normen voor kostenomslag voor het ophalen en beheren van afval welk tussen de 1 en 1,5%, zoals door de Wereldbank wordt gehanteerd¹, van het gemiddelde inkomen in een land ligt. Meer dan de helft van de bevolking heeft een inkomen van ongeveer Afl. 2.500,- per maand. Hierdoor is gekozen voor een bedrag van Afl. 25,- per maand en per particulier huishouden, zijnde een tarief voor de afvalstoffenheffing en de ophaalvergoeding samen. Voor de particuliere huishoudens wordt voorgesteld de afvalstoffenheffing op Afl. 17,50 per maand en de ophaalvergoeding, indien van de ophaaldiensten van het Bedrijf gebruik wordt gemaakt, op Afl. 7,50 per maand vast te stellen.

Ten aanzien van degene die uitsluitend een AOV-uitkering ontvangen wordt het volgende voorgesteld. In overleg met de stakeholders is overeengekomen dat het tarief van de afvalophaalvergoeding op Afl. 7,50 per maand, indien de ophaaldiensten van het Bedrijf worden afgenomen, en het tarief voor de afvalstoffenheffing op Afl. 2,50 wordt voorgesteld. Tezamen bedraagt het tarief van degenen die uitsluitend AOV-uitkering ontvangen en die de diensten van het Bedrijf afnemen per maand Afl. 10,-. De reden hiervoor is dat deze personen een inkomen hebben dat minder dan het minimumloon is. Niettemin produceren zij afval waardoor zij aan het beheer zullen moeten bijdragen.

- E TARIFA RESIDENCIAL TA KEDA AWG. 25,-
- TIN UN TARIFA SOCIAL

GOBIERNO DI ARUBA

No tin monopolio den ley di Serlimar

E INFORMACION CORECTO

Hierbij zij opgemerkt dat het niet de bedoeling is om Serlimar als enige te belasten met "het beheer van afval" op dezelfde wijze als bedoeld met de definitie van "beheer van afvalstoffen" zoals opgenomen in Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES. Naar aanleiding van dit advies is de omschrijving van de term "beheer van afval" (zie het voorgestelde artikel 1, onderdeel A) aangepast waardoor het nu als volgt luidt:

beheer van afval

- a. beheren en exploiteren van stortplaatsen, waaronder een stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen of een sanitaire stortplaats,
- b. beheren en exploiteren van een of meer kleine, gesloten verbrandingsovens voor het verbranden van medisch afval, slib of kadavers,
- c. beheren en exploiteren van een plant waar afval, die bestemd is om te verbranden in een grote, gesloten verbrandingsoven, in ontvangst wordt genomen, of
- d. zorg voor de reiniging van openbare ruimten.

Onder deze omschrijving wordt geen "nuttige toepassing" verstaan, waardoor niet wordt voorgesteld om dat exclusief aan Serlimar toe te bedelen. Het is mij overigens niet duidelijk wat de Raad onder een "afvalverwerkingsinstallatie" verstaat. Echter, indien bij een afvalverwerkingsinstallatie werkzaamheden worden verricht die niet onder deze omschrijving vallen, dan kunnen die activiteiten worden uitgevoerd. Die werkzaamheden vallen immers niet onder de definitie van "beheer van afval" verstaan en er wordt hier niet voorgesteld om die exclusief aan Serlimar toe te bedelen.

No tin monopolio

4 Tarea principal di Serlimar

Tur compania por keda recohe sushi

Tur compania por keda recicla

Ontevredenheid over Onderwijsminister

Leerkrachten protesteren vandaag in Oranjestad

ORANJESTAD — Vandaag om half drie is een manifestatie georganiseerd door een groep ontevreden leerkrachten. Zij hebben via pamfletten en social media hun collega's opgeroepen uiting te geven aan hun onvrede over het beleid en het functioneren van de minister van Onderwijs, Rudy Lampe (RED).

Ze zijn het vertrouwen in de minister verloren, is te lezen op sociale media. Op 3 juni is door de vakbonden Seppa en Simar een manifest aan de minister aangeboden waarin ook al aandacht gevraagd werd voor de problemen in het onderwijs. Daarna is weinig veranderd, vinden de ontevreden docenten. De lijst van klachten die de groep samenstelde is lang, maar liefst 37 punten. De eerste punten geven het algemene beeld van de klachten aan: de minister heeft geen respect voor de leerkrachten en met dit beleid krijgen de lesgevers niet de rust die

nodig is om goed onderwijs te verzorgen. Men voelt zich te weinig betrokken bij de besluitvorming.

Klachten
De klachten gaan over de slechte werkomstandigheden, een gevoel van onveiligheid, de problemen die de minister veroorzaakt met plotselinge maatregelen, het afschaffen van 'security' op verschillende scholen. Veel leerkrachten verkeerden vlak voor de vakantie nog in onzekerheid over waar ze het volgende schooljaar moeten werken. Maar er zijn ook klachten die direct het gevolg zijn van het beleid dat de minister voert.

De grotere klassen die hij midden in de vakantie dicteerde zijn een bron van ongenoegen. Toen werden ook de overuren aangepakt wat weer gevolgen had voor leerkrachten in het avondonderwijs. Zij krijgen nu naar eigen zeggen zo'n 28 procent minder salaris, een klacht die terug te vinden is in de lange lijst. De groep leerkrachten is ook tegen een verzelfstandiging van de Dienst Publieke Scholen (DPS). Dat plan lijkt op dit moment niet actueel, maar men constateert dat de minister nog steeds voorbereidingen hiertoe treft.

Colegio San Nicolas
Colegio San Nicolas groeide door het toelatingsbeleid van de minister van drie eerste klassen naar negen. Daarop heeft de school zich nauwelijks kunnen voorbe-

reiden. Zo ontbreken nog steeds lesmaterialen bij de haastig ingestelde nieuwe vestiging in Dakota. Dat de minister de derde klas vwo in San Nicolas wil afschaffen, wordt ook niet gewaardeerd.

Meer persoonlijk gericht zijn de beschuldigingen over het gebruik van onderwijsgeld voor de Cannabisconferentie van afgelopen december en de benoeming van een partijgenoot in de leiding van DPS, terwijl de minister ooit aangaf graag politiek en onderwijs te willen scheiden. Voorafgaand aan de manifestatie gaf de minister op een persconferentie te kennen dat hij de manifestatie niet afkeurt. Docenten moeten kritisch zijn, volgens hem, en moeten voor hun mening durven uitkomen.

Nieuwe rechter beëdigd

ORANJESTAD — Waarnemend gouverneur van Aruba, Yvonne Lacle-Dirks, heeft op woensdagmiddag advocaat Brown de Haseth beëdigd als rechter bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, St. Maarten en van Bonaire, St. Eustatius en Saba. Bij de beëdiging waren ook de minister van Justitie Andin Bikker (POR), de vicepresident van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en familie van de beëdigde aanwezig. De beëdiging vond plaats op Cas Ceremonial di Gobernador.

IN HET KORT

Eerlijke vinder
Woensdag verscheen een vrouw bij de politiewacht in Shaba. Een collega van haar had een portemonnee gevonden bij RoTech naast de verharde weg. Zij vond dat de politie wel behulpzaam kon zijn bij het terugbezorgen van de portemonnee bij de rechtmatige eigenaar. In de portemonnee zaten een ID-kaart, een AZV-kaart en een bankpas. In een politieroman zou een speurder direct aan de slag zijn gegaan met het opsporen van de eigenaar. Maar dit is de harde werkelijkheid: de portemonnee werd in een witte envelop gedaan met de naam van de eigenaar erop.

Gestolen accu
In de Jan Steenstraat parkeerde iemand woensdag zijn jeep en ging vervolgens boodschappen doen. Bij terugkomst wilde de auto niet starten. Het probleem werd snel duidelijk: een onverlaat had de accu ontvreemd. Dat had niet moeten kunnen, want de auto was op slot achtergelaten. De politie kwam ter plaatse, de moeder van de bestuurder deed aangifte.

Verdachte bij Belastingkantoor
Sinds het Belastingkantoor op Curaçao in vlammen opging is men alert op verdachte zaken. Een medewerker van de Arubaanse Belastingdienst belde donderdag dan ook de politie toen een auto zich verdacht gedroeg op het parkeerterrein. Een zilverkleurige auto reed met gedoofte lichten rondjes over het parkeerterrein en stopte af en toe in donkere hoeken. Toen de politie arriveerde was de auto echter verdwenen.

Nederlandse militairen aangekomen op de Bahama's

DEN HAAG/ABACO — Zo'n 550 Nederlandse militairen zijn aangekomen op de Bahama's. Zij schieten de inwoners van het eiland Abaco te hulp, een van de eilanden die zwaar werd getroffen door orkaan Dorian. Marineschip Zr.Ms. Snellius arriveerde woensdag om zeven uur 's ochtends in het getroffen gebied. Zr.Ms. Johan de Witt volgde om vier uur 's middags.

“De eerste prioriteit is de situatie op het eiland in kaart brengen. Daarom is een aantal vooruit gestuurde militairen per helikopter naar een ziekenhuis en de haven op het eiland Abaco afgereisd”, liet Defensie gisteren op Facebook weten. Daarnaast gingen zij om de tafel met lokale autoriteiten en internationale hulporganisaties om af te stemmen waar de hulp het hardst nodig is. “De eerste dag staat in het teken van coördinatie”, zei commandeur Ad van de Sande over de missie. “De eerste militairen zijn per helikopter naar het eiland gevlogen om

te inventariseren waar de bevolking op het eiland nu de grootste behoefte aan heeft. Daarnaast zijn we druk bezig met de voorbereidingen om onze mensen en onze hulpgoederen aan land te krijgen. Daar gaan we ons de komende dagen voor inzetten.”

Defensie zet 550 Nederlandse militairen van de marine, de landmacht, de luchtmacht en de marechaussee in voor Disaster Relief Bahamas. Ook zijn er vijftig Franse en vijftig Duitse militairen ingevlogen om hun bijdrage te leveren aan de missie. Naast de inzet

van het personeel is er de inzet van het materieel. Zr.Ms. Johan de Witt biedt als amphibisch transportschip de mogelijkheid goederen aan wal te brengen met landingsvaartuigen. Zr.Ms. Snellius kan als hydrografisch opnemingsvaartuig onderwaterschade en andere blokkades in kaart brengen om de havens op Abaco weer toegankelijk te maken. De Nederlandse militairen schieten te hulp op verzoek van de overheid op de Bahama's. De coördinatie van de hulpoperatie ligt in handen van het Caribbean Disaster Emergency Management Agency (CDEMA) en het internationale Rode Kruis.

Foto: Defensie

Meer aandacht Kamer voor Caribische justitie

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil meer aandacht besteden aan de justitiële samenwerking binnen het Koninkrijk. De ministers van Justitie van Nederland, Curaçao, Aruba en St. Maarten komen elke zes maanden bijeen voor het zogeheten Justitieel Vierpartijen Overleg (JVO), maar daar komt altijd weinig informatie over naar buiten. Op verzoek van CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam wordt minister van Justitie Ferdinand Grapperhaus gevraagd om uitleg.

De Tweede Kamer wilde eigenlijk een verslag van het JVO maar dat verzoek werd afgewezen door de vier ministers. “In het overleg is gezamenlijk besloten dat de agenda en de besluitenlijst vertrouwelijke stukken zijn, die niet openbaar worden gemaakt. Dit geleet op de aard van de besprekin-

gen en de gevoeligheid van de materie”, schreef de Nederlandse Justitie-minister Grapperhaus in juni. Het JVO wordt overigens wel vaak afgesloten met een persconferentie. Van Dam gaf al eerder aan dat samenwerking bij de aanpak van criminaliteit meer aandacht verdient

en pleitte daarom voor een overleg. “Het is waardevol als ook de justitiewoerders van de Tweede Kamer de gelegenheid hebben om met de minister over deze onderwerpen te praten”, zei Van Dam, die zelf lid is van de Tweede Kamercommissies voor Justitie én Koninkrijksrelaties. Op voorstel van D66'er Jan Paternotte is nog geen planning gemaakt voor een overleg na elk JVO, maar voorlopig alleen een eerste overleg met minister Grapperhaus, minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming en staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties.

Internetstoring gisteren door onderhoud netwerk

ORANJESTAD — Veel mobiele gebruikers hadden gistermiddag last van een internetstoring. Telecombedrijf Setar laat via een persbericht weten dat de internetstoring veroorzaakt werd door onderhoudswerkzaamheden aan het interne netwerk van het bedrijf. Halverwege de middag, rond 15.30 uur was er een storing die ervoor zorgde dat het interne netwerk van het bedrijf buiten dienst was. Dit had als gevolg dat diverse mensen problemen hadden met online gaan of berichten sturen via sociale media. Na het probleem te hebben opgelost om 16.20 uur konden de diensten weer worden hervat. Het bedrijf raadt mobiele gebruikers die nog steeds last ondervinden, aan hun mobiele telefoon te herstarten.

BCI ruimt wrakstukken op

ORANJESTAD — Bureau City Inspector (BCI) vond afgelopen woensdag tijdens de dagelijkse patrouille aangespoelde wrakstukken bij Malmok. De stukken metaal werden opgeruimd en werden naar recyclingbedrijf Daltra gebracht om gerecycled te worden.

Volgens het BCI hadden de aangetroffen wrakstukken het gewicht van twee gemiddelde auto's. Zij hebben met behulp van een sleepdienst de wrakstukken uit het zand weten te krijgen. Eerder werd er op sociale media gedacht dat

het om scheepswrak Antilla zou gaan. De verroeste stukken metaal waren volgens het BCI niet van een monumentaal schip. Om deze reden zijn de wrakstukken naar Daltra gebracht om gerecycled te worden.

Unieke vondst
“Verroeste en scherpe voorwerpen kunnen strandgangers verwonden, mede om deze reden voert het BCI dagelijks controles uit langs de stranden om dit soort voorwerpen weg te halen”, vertelt BCI-medewerker Angelo Bidders aan Amigoe. De wrakstukken die afgelopen woensdag zijn aangespoeld waren een unieke vondst, en het BCI laat weten dit niet vaak mee te maken.

In het zonnetje met Son

Cathy Helder

De bekende presentator en docent Addonsito ‘Son’ Croes zet in deze rubriek personen in het zonnetje die een belangrijke rol spelen of een bijdrage leveren aan de maatschappij. Deze week in het zonnetje: Cathy Helder, docent en vrijwilliger.

Cathy Helder (53), komt uit Paradijswijk en heeft vroeger Bouwkunde gedaan bij de MTS Ir. Cezar Terzano school. Daarvoor zat ze op het La Salle College en het Rosa College in Oranjestad. Ze haalde haar hbo-diploma bij de IPA nadat ze de opleiding Algemene Sociale Wetenschappen (ASW) met succes afrondde. Helder zegt heel trots te zijn op haar geliefde dochter, Nuriene Helder, die in 2018 de titel van Miss Aruba veroverde. Een van haar favoriete hobby's is vrijwilligerswerk bij diverse sociale organisaties. Daarnaast is ze liefhebber van Arubaanse en Latijns-Amerikaanse muziek.

Broers en zussen
Ze heeft leuke herinneringen aan zowel haar kinder- als aan haar tienerjaren overgehouden. “De vrienden die ik had gaven me altijd het gevoel broers en zussen te hebben die ik in werkelijkheid niet had. Mooi waren de film- met popcorn avonden bij ons thuis. Gebakken rijst en taart ontbraken er nooit. Samen deden mijn vrienden en ik ons best om het beste van onze opleidingen te maken.”

Inspiratie
Ze vertelt verder dat ze haar moeder haar strenge en leerzame normen en waarden aanleerde. “Ik kreeg altijd veel steun, motivatie en zelfvertrouwen door haar. Naast de overleden Zuid-Afrikaanse president Nelson Mandela, beschouw ik mijn moeder als de grootste inspiratiebron in mijn leven. Met hard werken en het gevoel van nooit opgeven, lukte het haar om mij de beste tienerjaren te bieden. Van Nelson Mandela leerde

ik om nooit op te geven maar door te zetten tot het eind”, zegt ze.

Succesvol
Ze maakt duidelijk dat ze op de eerste plek moeder is, daarna echtgenote en ‘met mijn hart een onderwijzer’. “Dit laatste doe ik graag omdat ik het in het diepste van mijn hart voel. Verder ben ik actief in diverse organisaties die opkomen voor de belangen van de Arubaanse jeugd. Mijn belangrijkste professionele doel is voor zover ik kan, het begeleiden van de jeugd naar succes. Ik besloot lerares te worden op het moment dat ik er bewust van werd dat ik via het onderwijs op sociaal en educatief gebied, iets voor de jeugd kon betekenen. Bij het Instituto Pedagogico Arubano (IPA) heb ik vier jaar gestudeerd. Tegenwoordig ben ik werkzaam op de Avond Mavo Aruba en ook bij EPB San Nicolas als manager Unit Startjaar. Mijn vakken zijn Aardrijkskunde en ASW.”

Onvoorwaardelijke liefde
Helder vindt onvoorwaardelijke liefde in de familie een belangrijk thema in haar leven. “De mooiste film die ik gezien heb was Marley & Me van de schrijvers Scott Frank en Donn Roos. Een film over de onvoorwaardelijke liefde in de familie wezens. Een thema dat ik persoonlijk belangrijk vind. Vroeger en erg recentelijk zijn mijn dochter ik slachtoffers van pesten geweest.

Dit heeft me geleerd dat mensen die anderen pesten, dit doen uit zowel machteloosheid als uit onzekerheid. Stiekem hebben pesters veel waardering voor degene die ze pesten. Graag staan ze in de schoenen van degene die ze pesten.”

Toekomst
Zij ziet zich over tien jaar als iemand die zich nog steeds om de jeugd zal bekommeren. “Over tien jaar zie ik mezelf als een lieve oma van twee kleinkinderen die er altijd in het belang van de Arubaanse jeugd zal handelen. Dit doe ik door actief te blijven in diverse goede doelen organisaties.” Helder raadt de jeugd aan om zowel hun doelen op

de lange- als korte termijn op te schrijven en dit te plaatsen op een plek die ze dagelijks kunnen bekijken. “Probeer je doelen te bereiken zonder de normen en waarden van jouw familie kwijt te raken. Je bent een belangrijk deel van onze maatschappij. Graag zou ik herinnerd willen worden als iemand die bereid, eerlijk, direct en een vechter voor haar doelen was”, aldus Helder.

Son is behalve docent aardrijkskunde en geschiedenis, ook oprichter van het kindermagazine ‘Kiniki’, presenteert diverse culturele evenementen en ook het radioprogramma ‘Arubanita’ op MagicFM. Daarnaast werkt hij als vrijwilliger in diverse culturele organisaties.

AMIGOE BE CREATIVE WITH AMIGOE CONTEST STEPS

1
LIKE
AMIGOE ARUBA
FACEBOOK PAGE.

2
TAKE A SELFIE
USING ANY OF THE
AMIGOE ARUBA PRODUCTS.

3
AND SHARE
YOUR PICTURE.
TAG AMIGOE ARUBA
AND USE
#AMIGOEBECREATIVE.
1 LIKE = 1 VOTE.

win 5 lucrative prizes
at the end of the campaign on

DEC 18 2019

GOOD LUCK!

1ST PRIZE: RETOUR TRIP FOR TWO (2) TO CURACAO, INCLUDING AN ALL-INCLUSIVE WEEKEND STAY AT THE NEWLY RENOVATED RENAISSANCE CURACAO RESORT AND CASINO PLUS US\$ 50 FREE PLAY CASINO CREDIT

2ND PRIZE: ASUS TRANSFORMER BOOK FROM SETAR ARUBA N.V.

3RD PRIZE: A WEEKEND STAY FOR TWO (2) AT THE MILL RESORT

4TH AND 5TH PRIZES: FREE SUBSCRIPTIONS AMIGOE ARUBA PLUS GIFTS

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

FUNDACION
GUAMI

Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

AF Alliance française Aruba

Met droefheid geeft de Alliance Française Aruba kennis van het heengaan van ons lid

Jeannine Florence
Welage-Marathon

Puisse l'âme de Jeannine reposer en paix.

Scorpions zij aan zij met Red Machine

SAN NICOLAS — Met een 4-3 overwinning kwamen de Scorpions gisteravond op gelijke hoogte met Red Machine in de play-offs van de Hoofdklasse van de Amateur Baseball Bond Aruba.

Nummer twee op de ranglijst Red Machine uit Dakota en de nummer vier Scorpions uit San Nicolas troffen elkaar weer gisteravond in het Joe Laveist Sport Park in San Nicolas. Na een pak slaag te hebben gekregen in de eerste wedstrijd sloegen de Scorpions terug met een 4-3 overwinning. Xavier Blijden was de startende pitcher voor de winnende ploeg. Hij werd in de achtste inning vervangen door Pierre Richardson Jr. en werd tot winnende pitcher uitgeroepen. John Michael Halley was de startende pitcher

bij de verliezende ploeg. Hij werd in de zevende inning vervangen door Melkings Pequero. Red Machine opende de score met een run in de derde inning en de wedstrijd bleef op 1-0 in de achtste inning toen Red Machine door tweeveldfouten van de Scorpions nog

twee runs scoorde. Maar in de negende en laatste inning maakten de Scorpions de stand gelijk met 3-3 en met vier honken vol en een veldfout op leftfield scoorden de Scorpions de winnende run en staat de best-of-five serie op 1-1. Aanstaaende maandag wordt de derde

wedstrijd gespeeld, terwijl vanavond om kwart voor acht in het stadion Nadi Croes & Crismo Angela in Sta. Cruz de ATCO Indians hun derde wedstrijd spelen tegen de Brazil Hawks. De ATCO Indians hebben maar een overwinning nodig om in de finale te komen.

International School Aruba viert 90-jarig bestaan

ORANJESTAD — De International School Aruba (ISA) vierde onlangs zijn negentigjarig bestaan. Honderden studenten, medewerkers en ouders kwamen samen om terug te kijken op deze mijlpaal. Er waren verschillende muzikale en culinaire activiteiten georganiseerd voor de aanwezigen.

Er waren activiteiten georganiseerd voor alle aanwezigen, waaronder een exotische salsa-workshop van ArubaSalsa, een muziekperformance door Ernesto

Ferro en zijn gastmuzikanten van de ISA, een brassband en een Bollywood dansworkshop.

Pofferdorie was aanwezig om de gasten te voorzien van echte Hollandse poffertjes. Ook IslaPop Foodtrucks was aanwezig. Zij maakten het evenement helemaal af door behalve de poffertjes van Pofferdorie ook snacks te bereiden.

Sterke groei
Volgens de school zijn zij de afgelopen negentig jaar sterk gegroeid en maken zij onderdeel uit van het onderwijs en de levens van veel internationale en lokale families op Aruba.

ISA heeft als doel de studenten voor te bereiden op de maatschappij door middel van leiderschap en ze een actievare rol in de lokale gemeenschap te laten spelen, aldus de school in een persbericht.

Transitpassagiers vlotter door luchthaven Aruba

ORANJESTAD — De veiligheidsmaatregelen op Schiphol zijn uitgebreid onder de loep genomen door de Directie Luchtvaart. Dat leidde uiteindelijk tot acceptatie van het veiligheidsniveau. Dit heeft vooral voordelen voor transitpassagiers uit Nederland en hun bagage op luchthaven Reina Beatrix.

De ceo van de Aruba Airport Authority, Joost Meijs, ziet dit als een gunstige ontwikkeling. Het betekent dat transitpassagiers een vlot verloop van hun overstap kunnen verwachten, omdat de controles die Schiphol heeft gedaan hier

als voldoende worden aangemerkt en dus niet herhaald hoeven worden. Er zijn op dit moment twee maatschappijen die direct van Schiphol naar Aruba vliegen. Iedere maand brengt de KLM zo'n 7500 passagiers over, waaronder

3100 transitpassagiers. Het proces van erkenning van het veiligheidsniveau op Schiphol was een uitgebreid proces, vertelt Edwin Kelly, directeur van de Directie Luchtvaart.

Het ging om een complete audit met onder meer aandacht voor processen, procedures, documentatie en cursussen. Het resultaat van die audit is de erkenning dat het veiligheidsniveau van Schiphol voldoet aan onze eisen.

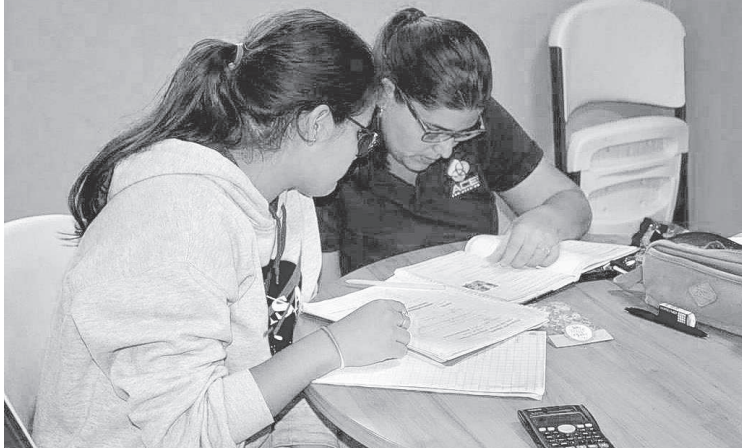
Naschools project in Piedra Plat

Les en huiswerkbegeleiding bij centrum voor creatieve educatie

ORANJESTAD — Leerlingen in het voortgezet onderwijs (mavo, havo, EPB) kunnen voor naschoolse opvang voortaan op maandag, woensdag en donderdag terecht bij het gemeenschapscentrum Piedra Plat. Stichting Centro Famia Piedra Plat is weer begonnen met het project 'Centro di Educacion Creativo' (CEC) ofwel een centrum voor creatieve educatie.

Dit naschoolse project is bedoeld voor de verdere vorming en ontwikkeling van studenten in het voortgezet onderwijs. In het centrum kunnen studenten gebruik maken van een mediatheek, onder meer voor het maken van huiswerk en schoolopdrachten. Hierbij worden jongeren ondersteund in de vakken wiskunde, natuurkunde, scheikunde, Nederlands, Spaans, Engels, geschiedenis, Aardrijkskunde

en ook Algemene Sociale Wetenschap (ASW). Daarnaast biedt het centrum huiswerkbegeleiding, muzieklessen, schilderlessen, handwerken, kooklessen en sportlessen. Leerlingen van het voortgezet onderwijs kunnen voor 100 florin per maand op maandag, woensdag en vrijdag bij het centrum terecht van 14.00 tot 18.00 uur. Projectleider Verna Croes en coördinator Cathy Figaroa werken samen met een team

vrijwilligers aan dit project. Het centrum vraagt geïnteresseerden die het project op de een of andere manier willen ondersteunen contact op te nemen. Belangstellenden die meer informatie over dit project willen, kunnen persoonlijk langsgaan bij het centrum in Piedra Plat 50, of bellen met de organisatie via telefoonnummers 585-5544, 568-7449, 583-4631 of mailen naar centrofamiapp@gmail.com.

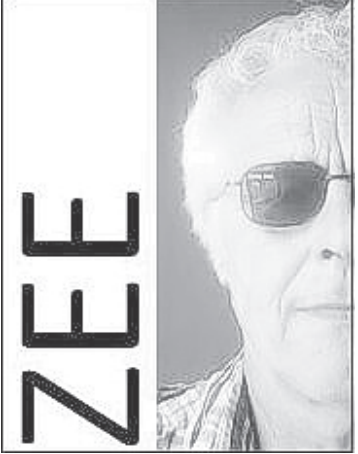

ZEE

Bent u iemand of niemand?

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

De column die dinsdag in de Amigoe verscheen, was deze dagen ook in de Papiamentstalige kranten te lezen. In het Papiaments uiteraard, dat had u vast niet achter mij gezocht. Het was een initiatief van EcoTech/Metacorp, ongetwijfeld omdat de inhoud hen aansprak. Uiteraard vroegen ze en kregen ze mijn toestemming. 'Daar heb je zeker goed aan verdiend,' merkten mijn vrienden op, met de stille wenk dat ik wel eens mocht trakteren. Ik moest ze teleurstellen. Even heb ik overwogen om het Paul Croes-tarief te vragen – doos bier en fles whisky – maar het is beter om het voor niets te doen. Als Metacorp in de toekomst iets doet waar ik kritiek op heb, dan wil ik mijn handen vrij hebben. Maar zeker leuk dat het verhaal breder verspreid werd. Minister Otmar Oduber kwam direct met een persbericht dat de strekking van die column moest weerleggen. "De prijs wordt voor niemand (ningun ciuda-

dano) verhoogd." Wie nu 25 florin per maand betaalt, doet dat straks ook: 17.50 voor een afvalstoffenheffing en 7,50 voor het ophalen van het vuilnis. Er verandert niets. Hij heeft gelijk voor zover het de Serlimar-klienten betreft, die betalen nu 25 florin en die gaan daarmee door. Het zal ze een zorg zijn in hoeveel stukjes de minister dat bedrag wil knippen. Dat zou ook gelden voor de EcoTech-klienten als dat bedrijf bereid zou zijn voor 7,50 per maand het vuilnis op te halen. Maar dat bedrijf is niet gek, voor 90 florin per jaar kun je nooit elke week het huisvuil ophalen, de kostprijs van het ophalen is veel hoger. Die kostprijs is bij Serlimar ook hoger, maar

men kiest voor het werken onder de kostprijs om de concurrent uit de markt te drukken. "Voor niemand wordt de prijs hoger." EcoTech-klienten, u bent dus een niemand in de ogen van de minister, pas als u overstapt naar Serlimar wordt u weer een iemand. Al die niemanden zijn overigens met elkaar wel goed voor zo'n vier Staten zetels, de POR van Oduber haalde er nauwelijks twee. Serlimar is destijds opgericht om zakelijker, slagvaardiger en concurrerend te kunnen werken. Dat is nooit gelukt, het is steeds een ambtelijke organisatie gebleven die jaarlijks bakken vol geld kostte en niet kon concurreren met andere marktpartijen. Bij Serlimar zelf verandert niets met de veranderingen in de wetgeving. Als deze operatie van de regering slaagt is de concurrentie uitgeschakeld, Serlimar wordt dan monopolist zonder noodzaak om optimaal te functioneren. Niemand (en ik bedoel echt niemand) heeft daar belang bij. Dan mogen we ieder jaar nog meer geld in de bodemloze put storten. Iedereen een goed weekend gewenst, niemand uitgezonderd.

HOH Academy deelt diploma's uit

ORANJESTAD — De HOH Academy, een project van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) en Colegio EPI, hield onlangs een diploma-uitreiking voor een groep aankomende verpleegkundigen die hun Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) hebben gevolgd en een verpleger die de specialisatie Hygiëne en Infectiepreventie heeft afgerond. Het gaat hier om verplegers die via de zogeheten Beroeps Opleidende Leerweg van de opleiding verpleegkunde bij Colegio EPI waren geselecteerd om in het HOH te werken, naast het volgen van hun opleiding. De BBL-ers liepen stage op alle afdelingen van het ziekenhuis en tekenden een leerarbeidsovereenkomst met het HOH, wat hen ook een baan garandeert op plekken als de intensive care, de eerste hulp en de dialyse-afdeling na afronden van de opleiding. Marjolyn Maduro was al werkzaam als verpleegkundige, maar volgde een specialisatie in Hygiëne en Infectiepreventie en wist deze ook met succes af te ronden.

Euro

Rustig

AMSTERDAM — De Europese beurzen bleven vandaag dicht bij huis. Beleggers deden het rustig aan na de recente sterke opmars. Op het Damrak bleven de financiële bedrijven profiteren van de nieuwe stimuleringsmaatregelen, die de Europese Centrale Bank (ECB) een dag eerder aankondigde.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het mid-daguur 0,1 procent hoger op 575,14 punten. De MidKap klon 0,5 procent tot 840,31 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt stegen tot 0,3 procent. Londen daalde 0,3 procent.

De verzekeraar NN Group behoorde tot de kopgroep in de AEX met een winst van 2,6 procent. ASR, ING Groep en Aegon wonnen rond 1,8 procent. Staalconcern ArcelorMittal profiteerde van de hoop op een tijdelijke handelsdeal tussen de Verenigde Staten en China en dikte 2,9 procent aan.

De euro was 1,1100 dollar waard, tegen 1,1057 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie daalde 0,5 procent in prijs 54,84 dollar. Brentolie kostte 0,5 procent minder op 60,10 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO —De aandelenbeurs in Japan is vandaag met een stevige winst gesloten. Beleggers reageerden op de berichten over een mogelijke tussendeal in het handelssconflict tussen de Verenigde Staten en China. Daarnaast werkten de markten de nieuwe steunmaatregelen van de Europese Centrale Bank. De toonaangevende Nikkei in Tokio ging 1,1 procent hoger het weekeinde in op 21.988,29 punten en bereikte het hoogste niveau sinds de eerste week van mei. De hoofdindex kreeg er deze week 3,7 procent bij. Dat is de grootste weekwinst in acht maanden. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 0,5 procent hoger. Adviseurs van de Amerikaanse president Donald Trump hebben gepraat over een interim-handelsdeal tussen de VS en China. Daarbij zouden importtarieven op Chinese goederen uitgesteld kunnen worden en in bepaalde gevallen zelfs ongedaan gemaakt. De All Ordinaries in Sydney klon een fractie. In China en Zuid-Korea hadden beleggers een vrije dag.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag zonder grote koersbewegingen aan de handelsdag begonnen. Wederom blijven de ontwikkelingen aan het handelsfront de aandacht van beleggers op Wall Street opeisen. Ook zijn er cijfers over de Amerikaanse detailhandelsverkoop en het consumentenvertrouwen, terwijl chipconcern Broadcom met resultaten naar buiten kwam. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,2 procent hoger op 27.222 punten. De brede S&P 500 stond vlak op 3009 punten. Technologiebeurs Nasdaq zakte 0,2 procent tot 8177 punten. Daarnaast wordt alvast uitgekeken naar de beleidsvergadering van de Federal Reserve volgende week. Voorbeurs werd bekend dat de winkelverkoop in augustus met 0,4 procent zijn gestegen op maandbasis. Dat was sterker dan economen hadden verwacht. Kort na aanvang komt de Universiteit van Michigan met een voorlopige raming over het consumentenvertrouwen in september. In augustus zakte de vertrouwensindex nog naar het laagste niveau in drie jaar.

DNB-baas Knot hard over beleid ECB

AMSTERDAM — President Klaas Knot van De Nederlandsche Bank (DNB) twijfelt aan de effectiviteit van het pakket aan maatregelen dat de Europese Centrale Bank (ECB) heeft gelanceerd om de economie in de eurozone een zetje te geven.

Hij sprak zich, heel ongebruikelijk, in een formele verklaring op de website van de eigen centrale bank uit tegen het pakket. De ECB zei gisteren onder meer het aankoopprogramma van obligaties opnieuw op te starten. En dat zint de Nederlandse bankbaas, die ook in het beleidsbepalend comité van de ECB zit, niet. “Het staat in geen verhouding tot de huidige economische omstandigheden, en er zijn gegronde

redenen om de effectiviteit in twijfel te trekken”, aldus Knot. Het is bekend dat Knot geen voorstander is van de zogenoemde Quantitative Easing (QE). Maar zijn felle verklaring valt des te meer op na opmerkingen van ECB-president Mario Draghi dat er ‘brede overeenstemming’ was over het beleid. Persbureau Bloomberg meldde al dat er, in tegenstelling tot de woorden van Draghi, veel weerstand was tegen het hervatten van het opkoopprogramma. Verschillende landen zagen de stap niet zitten. Knot werd daarbij genoemd, maar ook Jens Weidmann van de Duitse Bundesbank en François Villeroy de Galhau van de Banque de France zouden tegen zijn. Daarnaast zagen naar verluidt ook Oostenrijk en Estland

weinig in het hervatten van de stimuleringsmaatregelen. Knot stelt in zijn verklaring dat het door de economische vertraging onvermijdelijk is dat het langer duurt voordat de ECB de inflatiedoelstelling, van beneden maar dicht bij de 2 procent, haalt. “Maar dat wil niet zeggen dat het streven uit beeld is geraakt. Er is ook geen sprake van deflatierisico, noch zijn er aanwijzingen voor een eurogebied-brede recessie”, aldus Knot. Het enige wat op dit moment volgens hem waarneembaar is, is dat de inflatievooruitzichten achterblijven bij het ECB-streven. “Dat is zorgwekkend, maar betekent niet dat het opnieuw opstarten van een zwaar middel zoals het aankoopprogramma het geëigende instrument is”, voegt hij toe.

LSE wijst bod Hongkongse beurs af

LONDEN — London Stock Exchange (LSE) heeft een overnamebod van zijn Hongkongse branchegenoot afgewezen. Het bestuur van de Britse beursuitbater stemde unaniem tegen de toenadering van Hong Kong Exchanges and Clearing (HKEX).

LSE ziet ook geen aanleiding om in gesprek te gaan en benadrukt zijn samenwerking met de beurs in Shanghai.

Het bod van HKEX van 29,6 miljard pond, ruim 33 miljard euro, werd door veel kenners al niet als levensvatbaar

gezien. De Hongkongse beurs wilde dat LSE afzag van een geplande overname van Refinitiv, de voormalige data-tak van Thomson Reuters. LSE heeft juist aangegeven achter die overname te blijven staan. Ook het feit dat Hongkong een Chinees gebied is, ligt gevoelig. De Britse auto-

riteiten kondigden al aan de overname scherp tegen het licht te willen houden vanwege mogelijke ‘veiligheidsimplicaties’. Ook de Italiaanse minister van Financiën Roberto Gualtieri gaf al aan de situatie te bekijken. LSE is meerderheidsaandeelhouder van de beurs in Milaan.

‘Honderd winkels modeketen Forever 21 dicht’

LOS ANGELES — De Amerikaanse modeketen Forever 21 is van plan zeker honderd winkels te sluiten. Dat meldt persbureau Bloomberg op basis van ingewijden.

De ingreep zou deel uitmaken van een grote reorganisatie die het bedrijf, dat ook in Nederland actief is, voor omvallen moet behoeven. Forever 21 kampt met nijpende financiële problemen, na in korte tijd hard te zijn gegroeid. Het bedrijf zou nu surseance willen aanvragen via een zogeheten Chapter 11-procedure. Die stelt bedrijven in staat te blijven draaien terwijl ze een reddingsplan opzetten. Forever 21 zou onder andere zo’n 75 miljoen dollar nodig hebben voor zijn redding. Forever 21 zelf geeft geen commentaar. Het bedrijf ontkende eerder een bericht van

Foto: AFP

Forever 21 heeft meer dan 800 winkels in de Verenigde Staten, Europa, Azië en Latijns-Amerika.

The Wall Street Journal dat de keten aanstaande zondag faillissement zou willen aanvragen. In totaal heeft Fore-

ver 21 meer dan 800 winkels in de Verenigde Staten, Europa, Azië en Latijns-Amerika. De keten, vooral bekend

van relatief goedkope mode-artikelen voor jongeren, heeft een vestiging in het centrum van Rotterdam.

Topman KLM geen voorstander van Schiphol op zee

AMSTERDAM — KLM ziet niets in het plan om een luchthaven op zee te bouwen. Dat zegt topman Pieter Elbers in een interview met De Telegraaf. Hij beschouwt het plan als ‘dromerij’ vanwege praktische bezwaren.

“Ik zie niet hoe verplaatsing van Schiphol zoden aan de dijk gaat zetten. Met één of twee landingsbanen wordt het moeilijk om ons overstapnetwerk in stand te houden”. Minister Cora van Nieuwenhuizen zei deze week dat ze Schiphol op zee serieus gaat bestuderen. Elbers ziet echter meer in het verbeteren van het huidige Schiphol.

“Schiphol heeft een fantastische infrastructuur met vijf landingsbanen, en is goed bereikbaar via de weg en het spoor. Als we als land veel gaan investeren, laten we dan het huidige Schiphol beter maken. De terminals en het spoor uitbreiden en de Noord/Zuidlijn doortrekken. Ik geloof in praktische oplossingen.” Elbers ziet meer in het beter

gebruik van de vijf bestaande vliegvelden, plus Lelystad Airport. “Een concept ‘op zee’, nog los van de operationele problemen zoals het zoute water, de wind, de vogels en de windmolens, stuit nog op veel praktische uitdagingen. Het is goed dat er serieus naar gekeken wordt, maar ik zie vooralsnog veel praktische bezwaren.” Werkgeversvereniging VNO-NCW, een van de grote pleitbezorgers van Schiphol op zee, noemt de kritiek van Elbers belangrijk. “Uiteraard moeten de

inzichten van deze belangrijke speler meegenomen worden”, laat een woordvoerder weten. Eerder dit jaar liet de ondernemersorganisatie weten dat Schiphol op zee financieel haalbaar is. Wat VNO-NCW betreft komt er nu eerst een grondig onderzoek in samenwerking met de overheid naar de praktische haalbaarheid van een luchthaven op zee. Als daaruit te veel bezwaren naar voren komen, moet het plan van tafel, aldus de zegsman.

Banken willen witwassen samen bestrijden

AMSTERDAM — De vijf grootste banken van Nederland onderzoeken de mogelijkheden om samen witwassen tegen te gaan. Naar schatting is in Nederland 16 miljard euro aan crimineel geld in omloop.

Om die geldstromen eerder te onderscheppen, willen ING, ABN Amro, Rabobank, Volksbank en Triodos een gezamenlijke organisatie opzetten die controleert of transacties wel zuiver zijn.

De vijf banken hopen verdachte transacties beter na te kunnen gaan als ze gezamenlijk optrekken, staat in een verklaring van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Mogelijk spelen ook de hoge kosten een rol die de banken nu nog afzonderlijk moeten maken om aan alle antiwitwas-regels te kunnen voldoen. De bankensector kende de afgelopen jaren grote witwasschandalen. In Nederland betaalde ING vorig jaar een recordboete van 775 miljoen euro

omdat de bank te weinig had gedaan tegen witwassen via zijn rekeningen. De Deense Danske Bank zou miljarden euro's aan dubieuze geldstromen hebben gefaciliteerd via een filiaal in Estland. ABN Amro kondigde onlangs aan al zijn particuliere klanten nog eens door te lichten om eventuele verdachte transacties op te sporen. Volgens de vijf Nederlandse banken zijn er nog wel juridische en technische obstakels op weg naar het samenwer-

kingsverband, dat Transactie Monitoring Nederland (TM-NL) gaat heten. Ze bestuderen de komende zes maanden hoe ze die barrières kunnen wegnemen. Andere banken kunnen zich later aansluiten. De samenwerking volgt op een strijdplan tegen financiële criminaliteit dat de regering in juli presenteerde. Daarin kondigde het kabinet onder andere aan wetswijzigingen te onderzoeken die het banken gemakkelijker moeten maken gegevens met elkaar te delen.

‘China spoort aankopen Amerikaanse soja aan’

PEKING — Peking moedigt binnenkort Chinese bedrijven aan om Amerikaanse landbouwproducten als soja en varkensvlees te kopen. Ook worden extra importheffingen op die goederen geschrapt, meldde het Chinese ministerie van Handel.

Met deze stap willen de Chinezen een handreiking doen aan de Amerikanen voordat de twee economische grootmachten volgende maand op hoog niveau weer in gesprek gaan over handel. Amerikaanse boeren die soja en varkensvlees exporteren, bevinden zich in de landbouwregio's waar president Donald Trump rekent op steun tijdens de presidents-

verkiezingen volgende jaar. Daarnaast kampt China met tekorten aan varkensvlees als gevolg van Afrikaanse varkenspest en omdat de vraag nu juist hoog is vanwege de viering van zeventig jaar Volksrepubliek China. Het Aziatische land zag zich zelfs genooddaakt om de verkoop van varkensvlees in sommige regio's te beperken. De Chinezen hopen dat de Verenigde Staten met vergelijkbare gestes komen, twitterde Hu Xijin, de hoofdredacteur van een Chinese staatskrant. De Amerikanen zouden op hun beurt aan een tijdelijke handelsdeal werken, waar importtarieven op Chinese goederen uitgesteld kunnen worden en in bepaalde gevallen zelfs ongedaan worden gemaakt.

Athene wil sneller af van dure IMF-leningen

HELSINKI — De nieuwe Griekse minister van Financiën Christos Staikouras wil vervroegd een lening van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) aflossen.

Hij heeft dat in de Eurogroep, de vergadering van de ministers van Financiën van de eurozone, bekendgemaakt. Het gaat volgens Griekse media om een bedrag van 2,9 miljard euro. Griekenlands grootste crediteur, het Europese noodfonds ESM, verwelkomt het voorstel, zei ESM-directeur Klaus Regling in Helsinki waar de EU-ministers twee

dagen bijeen zijn. “We zullen de aflossing gaan voorbereiden. Deze stap verbetert de Griekse schuldhoudbaarheid en zal Athene rente besparen.” De Griekse regering wil graag sneller af van de relatief dure IMF-noodleningen uit het inmiddels beëindigde internationale steunprogramma. Sinds een jaar staat het land financieel weer op eigen benen. De Griekse schuld aan het IMF bedraagt circa 9,3 miljard euro en moet voor 2024 zijn terugbetaald. Volgens ingewijden is de stap een teken van groeiend Grieks zelfvertrouwen.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

NEW YORK				AMSTERDAM			
	13-Sep				13-Sep		
DOW JONES	27.235,83	0.20%		AEX	576,83	0.35%	
S&P 500 INDEX	3.012,92	0.11%		ARCELORMITTAL	15,61	3.79%	
NASDAQ	8.194,03	-0.01%		AEGON NV	3,87	2.38%	
AMAZON.COM INC	1,840,98	-0.14%		KONINKLIJKE AHOL	22,90	1.19%	
APPLE INC	218,32	-2.14%		AKZO NOBEL	82,58	0.84%	
BAUDY INC-SP ADR	110,87	-0.57%		ASML HOLDING NV	226,60	1.25%	
BERKSHIRE HATH-B	213,46	0.99%		DSM (KONIN)	112,00	-1.19%	
BOEING COITHE	380,11	1.19%		HAL TRUST	138,60	0.29%	
CITIGROUP INC	70,53	1.77%		HEINEKEN NV	97,02	-1.02%	
COCA-COLA CO	54,44	-1.22%		ING GROEP NV	9,84	2.82%	
COSTCO WHOLESALE	293,36	1.20%		KPN (KONIN) NV	2,73	-1.48%	
WALT DISNEY CO	137,86	0.26%		KONINKLIJKE PHIL	43,19	0.33%	
3D SYSTEMS CORP	8,58	1.06%		RANDSTAD NV	47,45	2.59%	
EBAY INC	40,65	0.89%		ROYAL DUTCH SHA	25,68	0.43%	
FACEBOOK INC-A	187,62	0.08%		TOMTOM	11,33	-0.25%	
GENERAL ELECTRIC	9,37	1.13%		TOTAL SA	46,65	0.15%	
ALPHABET INC-A	1,233,46	-0.12%		UNILEVER NV	54,43	-1.04%	
HP INC	19,00	1.33%		W.P. STEWART HOL	545,25	-0.18%	
HOME DEPOT INC	234,50	0.30%					
INTEL CORP	52,59	-0.80%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	130,10	-0.26%		MONEY MARKET	13,4925	0.00%	12-Sep
MICROSOFT CORP	137,53	0.01%		US DOLLAR BOND	2,8169	-0.35%	
PROCTER & GAMBLE	122,21	-0.46%		GLOBAL GROWTH	3,1314	0.59%	
ROYAL DUTCH-ADR	56,83	0.50%		US GROWTH	17,2658	0.34%	
STARBUCKS CORP	91,04	-1.11%		CANADIAN GROWTH	2,7215	0.15%	
TWITTER INC	42,95	-0.58%		FUNDS			
WILLIAMS-SON	117,95	0.88%		BGF CONT EUR FLEX	29,16	0.76%	12-Sep
EXCHANGE TRADED FND				BGF EIMKT BOND	18,89	0.32%	
ALERIAN MLP - ANLP	9,35	1.80%		BGF FIX INC CBL OP	14,80	0.07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48,11	0.10%		BGF GBL ALLOCATION	57,96	0.56%	
ISH IBOXX HY BD - HYIG	87,23	-0.11%		BGF USD CORE BOND	17,30	0.00%	
ISH SELECT DIV - DIVY	103,39	0.16%		BGF USD H YELD BND	34,75	-0.03%	
ISH MSCI EMKT - EEM	42,29	0.68%		TEMPLETON GBL BND	25,13	-0.32%	
ISH MSCI PAC - EPP	46,15	0.61%		TEMPLETON ASIAN SM	50,51	0.68%	
ISH RUSSELL - IWP	176,97	0.16%		CURRENCIES			
ISH EUROPE - IEV	182,97	0.04%		YENUSD	108,1600	0.12%	13-Sep
INVECO QQQ TRUS	192,93	-0.16%		EURUSD	1,1071	0.03%	
INVECO DB COMMO	15,09	-0.13%		CANUSD	1,3268	0.48%	
SPDR S&P INT DIV-DXIX	38,28	0.17%		GBPLUSD	1,2464	0.93%	
SPDR S&P MID 400	359,69	0.39%		COMMODITIES			
SPDR S&P 600 SMA	69,76	0.58%		OL WTI	54,98	-0.20%	13-Sep
VANGUARD REIT - VNQ	92,01	-0.67%		GOLD	1491,71	-0.50%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	50,99	1.19%		SILVER	17,68	-2.34%	
				WHEAT	483,75	1.31%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) 2/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Sehos technisch failliet

WILLEMSTAD — Met een negatief werkkapitaal van 100,9 miljoen gulden vorig jaar, is het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) technisch failliet. Dat het ziekenhuis nog operationeel is en zelfs een positief resultaat van 1,1 miljoen gulden boekte in 2018, komt door het gerichte, financiële beleid, meldt algemeen directeur Anton Casperson.

De Raad van Bestuur van het Sehos presenteerde woensdag het jaarverslag over 2018 aan de pers. Casperson gaf – onder het goedkeurende toezicht oog van de leden van de Raad van Toezicht – een uitgebreide uiteenzetting van de jaarcijfers van het ziekenhuis en andere aanverwante financiële zaken. De algemeen directeur wond er geen doekjes om tijdens de presentatie in de vergaderzaal van het Sehos; samen met zijn financieel directeur Elvis Thodé en medisch directeur Franke Scheper en bijgestaan door financial controller Vincent Offerman, wordt het ziekenhuis vakkundig door financieel noodweer geleid. Het komt er volgens Casperson op neer dat het Sehos door de erfenis van oude leningschulden en het niet naleven van afgesproken financiële verplichtingen door de Curaçaose regering, het ziekenhuis het faillissement werd ingeduid. Door deze twee componenten kampt het medisch centrum al jaren met een structureel liquiditeitstekort.

Aan het eind van 2017 bedroeg het negatieve werkkapitaal van het Sehos nog 93,8 miljoen gulden en eind vorig jaar was dit 100,9 miljoen. Deze rode cijfers drukken op de liquiditeitspositie

Algemeen directeur van Sehos Anton Casperson (l) geeft een uiteenzetting van de financiële cijfers, terwijl medisch directeur Franke Scheper (m) en financieel directeur Elvis Thodé (r) meeluisteren.

van het ziekenhuis. Casperson verklaarde dat het negatieve werkkapitaal veroorzaakt is door onder meer niet-adequate financieringen van de patiënten-zorg in het verleden. Het aflossen van deze leningen alsook de verlate betalingen van Sehos-vorderingen op de regering, hadden eveneens invloed op het negatief groeiende werkkapitaal. In een poging het tekort aan liquiditeit op te lossen, aldus de algemeen directeur, ging het Sehos een nieuwe lening aan in 2018. Er werd 11,5 miljoen gulden geleend. Verder werd vorig jaar ook al noodgedwongen besloten de electieve operaties tijdelijk te stoppen. Door gericht beleid werd getracht het ziekenhuis financieel draaiende te houden om op die manier ook de patiëntenzorg te kunnen blijven garanderen. Via een inhaalslag werden vanaf

september vorig jaar tot en met heden drie jaarverslagen en zorgproductie-rapporten afgerond. Vanaf januari 2017 werd een nieuw boekhoudkundig systeem toegepast en sinds vorig jaar geldt er een nieuwe opzet en boekhoudkundige inrichting. Ten slotte werd in 2018 ook de jaarbegroting en het businessplan van het Sehos vastgesteld. Door die aanpassingen en het gerichte beleid, werd een positief resultaat geboekt in 2018: 1,1 miljoen gulden. Dit kwam enerzijds door de zogenoemde getarifeerde zorgprestaties die 12 procent hoger waren dan in 2017 en ook de operationele kosten die lager waren (1 procent) dan begroot. Anderzijds heeft het Sehos vorderingen op de overheid, maar deze zou echter jaren niet voldoen aan haar betalingsverplichtingen, terwijl de ziekenhuisdirectie hier-

voor opdraait. Voorts heeft de regering budgetafspraken gemaakt met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het ziekenhuis, waarbij is afgesproken dat het ziekenhuis via de SVB uitbetaald krijgt.

De begrote bedragen via SVB zijn echter minder dan normatief begroot door het Sehos. Deze hebben betrekking op betaling van dokters-assistenten en de exploitatie van de polikliniek. In 2016 en 2017 bedroeg de door de regering beschikbaar gestelde begroting elk jaar 124 miljoen gulden, terwijl het Sehos 137 miljoen nodig had. In 2018 en 2019 is 135 miljoen begroot terwijl het ziekenhuis voor beide jaren op 138 miljoen gulden rekende. Het betreft dus een tekort van ongeveer 33 miljoen gulden en in verband hiermee besloot de ziekenhuisdirectie een rechtszaak aan te spannen tegen de regering.

GMN-minister Suzy Camelia-Römer: ‘Als minister sta ik ver af van bedrijfsvoering Selikor’

WILLEMSTAD — “Natuurlijk sta ik als GMN-minister als vertegenwoordiger van de aandeelhouder/het Land ver van de bedrijfsvoering van afvalverwerkingsbedrijf Selikor en heb ik niet getekend voor aankoop van de nieuwe verbrandingsoven van Selikor”, aldus de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), Suzy Camelia-Römer (PIN), in reactie op het artikel ‘Post op sociale media leidt tot schorsing afdelingshoofd Selikor’.

Camelia-Römer benadrukt: “Het is belangrijk dat men de structuren van het Land kent. Een minister staat op verre afstand van een overheids-nv, ook conform de Landsverordening Corporate Governance. De dagelijks bedrijfsvoering, van in dit geval Selikor, valt onder de directeur, die beslissingen neemt over ontslagen en aankopen van materieel. Dit uiteraard gecontroleerd en getoetst door de Raad van Commissarissen (RvC) van het overheidsbedrijf.”

De GMN-minister reageert hiermee tevens op een eerder bericht, vorige week op sociale media geplaatst en waarin onder meer gesteld werd dat zij voor aankoop van de nieuwe verbrandingsoven van het afvalverwerkingsbedrijf Selikor, zou hebben getekend. De nieuwe ‘waste incinerator’ is tijdelijk stilgelegd in afwachting van de komst van een technische werknemer

van de fabrikant/leverancier van de verbrandingsoven, waarmee een investering van het afvalverwerkingsbedrijf van 2 miljoen gulden gemoeid was. Volgens Selikor-directeur Wesley Kook dienen de instellingen door een deskundige van de fabrikant gekalibreerd te worden. De oven is voor speciaal afval bestemd, zoals voor het verbranden van medisch afval van het ziekenhuis, in beslag genomen drugs, vertrouwelijke documenten als ook kadavers.

De minister vervolgt: “Aangezien Selikor als afvalverwerkingsbedrijf onder milieu en hygiëne valt, resorteert dit overheidsbedrijf onder het GMN-ministerie. Voor alle duidelijkheid ten aanzien van de heersende verhoudingen, wil ik benadrukken dat GMN een civielrechtelijke overeenkomst heeft met dit bedrijf, een Service Agreement voor afvalverwerking. Uiteraard

ben ik als minister en vertegenwoordiger van het Land als aandeelhouder, wel geïnteresseerd of de nieuwe verbrandingsoven functioneert aangezien daarmee medisch afval van het ziekenhuis verwerkt dient te worden. Gedurende het gehele proces ben ik slechts over de voortgang geïnformeerd en stond daar dus ver van af. Omdat de oven nu buiten bedrijf is, heb ik de secretaris-generaal (sg) van mijn ministerie wel gevraagd om om de tafel te gaan zitten met de Selikordirecteur, opdat wij nader geïnformeerd kunnen worden over bijvoorbeeld de komst van de technische man van de leverancier uit Engeland.” De minister benadrukt tot slot geen uitspraken te kunnen doen over de technische staat van de nieuwe verbrandingsoven: “Ik heb daarvan geen onafhankelijk technisch rapport ontvangen, zodat dat ik daar geen uitspraken over kan doen. De aandeelhouder zou gaandeweg een dergelijk onafhankelijk rapport wel kunnen laten opmaken. Vandaar dat ik nu wel alvast de sg ermee heb belast om verdere informatie hierover in te winnen”, aldus Camelia-Römer.

Teamarts staat achter handelen en zwijgt verder Schokkende details rondom plotselinge dood doelman Pieter

WILLEMSTAD — Schokkende details komen naar buiten over wat er zich voorafgaand aan de plotselinge dood van doelman Jarzinho Pieter (31) op Curaçao en Haïti heeft afgespeeld. Dat blijkt uit een uitgebreid spraakbericht uit het kamp van het Curaçaos voetbal elftal dat op straat ligt.

Pieter, reservedoelman van het nationale elftal, overleed van zondag op maandag in het spelershotel in de hoofdstad Port-au-Prince. Curaçao was daar voor de terugwedstrijd in de Concacaf Nations League tegen Haïti. In het spraakbericht dat gelekt is, wordt verteld dat Pieter om een onbekende reden patiënt was en op voorschrift van de dokter ‘zware medicijnen’ slikte. “Hij was patiënt en had dat aan niemand gezegd. Hij slikte zware medicijnen die zijn huisarts hem had voorgeschreven. De arts zei tegen hem om er één per dag te nemen en om na tien dagen, als die op zouden zijn, terug te komen voor een check. Daarna zou beslist worden om er eventueel meer voor te schrijven”, aldus een passage uit het spraakbericht, waarvan de persoon achter de stem onbekend is. “Hij (Pieter, red.) had die medicijnen in drie dagen opgemaakt en ging daarom met eigen geld nieuwe kopen bij de botica. Hij ging dus niet terug naar zijn dokter.”

Stomdronken

Nadat Curaçao zaterdagavond in het Ergilio Hato-stadion Haïti met 1-0 had verslagen, is de selectie het succes gaan vieren. “We zijn gaan drinken en Jarzinho dronk Hennessy direct van de fles. Warme Hennessy. We werden dronken. Echt stomdronken. Ik bleef tegen hem zeggen ‘rustig man, rustig! Hij antwoordde: ‘Laten we feesten broer. We hebben gewonnen. Laten we feesten broer!’”

De volgende dag, zondagochtend,

toen de selectie wakker werd, bleek Pieter ziek te zijn. “Hij was ziek. Heel ziek en gaf over. Ik vroeg aan hem of het ging. Hij zei ‘ja’ en dat hij gewoon een ‘hangover’ had. Ik vertelde hem nog dat hij echt veel had gedronken en dat hij de Hennessy warm tot zich had genomen. We lachten en hij vertelde dat hij gewoon wat moest uitrusten.” Na dat bewuste gesprek op de hotelkamer is Pieter weer in slaap gevallen. “Hij sliep zeker zes uur. Om 15.00 uur moesten we naar de luchthaven om naar Haïti te vliegen. Hij werd wakker. Mankeerde niets. We stapten in de bus, kwamen aan bij de luchthaven en omhelsden elkaar. Eenmaal aangekomen op Haïti zou hij gaan slapen omdat hij zich nog moe voelde. Weg.” De persoon die het spraakbericht met de details heeft ingesproken, bleef om nog onbekende reden achter op Curaçao. Wat er zich op Haïti heeft afgespeeld, hoorde hij uit tweede hand. “Een andere ‘broer’ van me die in dezelfde kamer (van het Marriott Port-au-Prince Hotel, red.) met hem verbleef, vertelde me dat Jarzinho inderdaad meteen ging slapen.” Zondagnacht omstreeks 03.00 uur kwam de nationale ploeg tot de ontdekking dat Pieter zichzelf en het bed had bevuild met braaksel en diarree. “Hij werd wakker gemaakt en andere mensen zijn erbij gehaald. Jarzinho is toen schoongemaakt en de dokter (teamarts Walid Elhage, red.) heeft hem nog gecheckt. Hij ging terug naar

zijn bed. Ze lieten hem alleen in de kamer achter, want degene die samen met hem sliep in de kamer, wilde elders gaan liggen.” In de ochtend verscheen Pieter niet aan het ontbijt. “Ze lieten hem slapen want ze dachten dat hij moest uitrusten. Als hij zelf wakker wordt, zou hij wat te eten krijgen. Toen hij maar niet naar beneden kwam, besloten ze te gaan kijken en Jarzinho werd koud in zijn bed gevonden.”

Geen ambulance

Naast het intense verdriet om het plotselinge overlijden van de doelman blijven prangende vragen over. Dat kan ook teamarts Walid Elhage zich voorstellen, zei hij gisteren desgevraagd aan de *Amigoe*. “Maar als arts kan ik daarover heel weinig zeggen. Ik ben gebonden aan mijn beroepsethiek, een medisch geheim. Ik kan en mag dus niet zeggen wat er precies is gebeurd. De autopsie op het lichaam is nog bezig en die zal dat uitwijzen.” Had Elhage, of andere personen uit de medische staf van het nationale elftal, niet direct de ambulance moeten bellen, toen Pieter ’s nachts in de alarmerende toestand werd aangetroffen en wakker gemaakt? “Ik snap dat mensen nu veel vragen hebben en een mening over de situatie. Maar de ambulance, nogmaals, is voor mij een medisch gebied en ik moet me houden aan de regels. Daar ga ik dus niet op in”, zegt Elhage, die overigens zegt niet op de hoogte te zijn van het onthullende spraakbericht. De teamarts zegt ‘alles te hebben gedaan wat hij op dat moment kon doen’. “Ik sta achter mijn handelen. Iedereen speculeert, maar het moment komt dat naar buiten komt wat er precies is gebeurd.”

Gouverneur Lucille George-Wout: ‘Onderwijs moet socialer’

Gouverneur Lucille George-Wout.

WILLEMSTAD — Het onderwijs moet meer bijdragen aan het aanleren van normen en waarden in de gemeenschap. Dit zegt gouverneur Lucille George-Wout in haar speech tijdens de opening van het nieuwe parlementaire jaar. ‘Value Based Education’ is de officiële naam die dit programma draagt.

Het bijbrengen van normen en waarden in het onderwijs moet volgens George-Wout de nadruk krijgen, om meer begrip voor elkaar te krijgen en een goede invloed te hebben op de wijze hoe we in de Curaçaose maatschappij met elkaar omgaan. De gouverneur wil daarnaast de Leerplichtwet opnieuw vormgeven, zodat optimaal aan de Rechten van het Kind kan worden voldaan door onderwijs voor elk kind te garanderen. In dit kader wordt ook Odin (Or-

ganisashon Desaroyo Integral di Mucha) erbij betrokken; deze organisatie moet de voorschoolse educatie gaan verzorgen. “Een goede basis is de sleutel voor de toekomst”, aldus George-Wout. Het streven is om op deze manier ook het aantal drop-outs te helpen terug te dringen.

Openbare scholen moeten weer ‘magnetisch’ worden en dit wordt volgens de gouverneur bewerkstelligd door zelfstandigheid te stimule-

ren en dus meer financiële vrijheid aan de schoolleiders te geven. Hierdoor zouden de scholen sneller kunnen schakelen wanneer ze iets gedaan moeten krijgen of aanschaffen, stelt zij. Het curriculum van de groepen 6 en 7 van de verschillende scholen en typen onderwijs wordt ook onder de loop genomen en het streven is om leerproblemen tijdig te kunnen signaleren. Scholen uit het voortgezet onderwijs krijgen uitbreiding van studiekeuzemogelijkheid. Zo zal er naar alle waarschijnlijkheid een opleiding tot hovenier en sportinstructeur bij komen.

Op het gebied van de wetenschap wil de overheid

de dialoog tussen de wetenschapswereld en de gemeenschap promoten om zodoende bij te dragen aan wetenschappelijke kennis op het gebied van duurzame ontwikkeling. Wetenschap is kennis en kennis is vooruitgang. Kortom: wetenschap staat voor ontwikkeling van de samenleving. Verder is de regering ook nog bezig met het maken van afspraken met universiteiten in het buitenland, met name in Florida, zodat Curaçaose studenten makkelijker en voordeliger aan hun vervolgstudie kunnen beginnen. Herstructurering van de studiefinanciering hangt hiermee samen en krijgt eveneens prioriteit.

Tijd dringt

Eilandsraad Bonaire moet zich buigen over optuigen van sociale huursector

KRALENDIJK — De tijd begint te dringen voor de Eilandsraad van Bonaire om binnen de door het Bestuurscollege (BC) aan Den Haag toegezegde termijn de drie verordeningen aan te nemen waarmee de sociale woningbouw op het eiland gestalte krijgt. Pas aan het begin van deze maand arriveerde de voorgestelde wetgeving bij de raad. De verordeningen regelen onder meer de verhuurderssubsidie, de maximum huurprijzen en de instelling van een huurcommissie die geschillen moet beslechten.

door onze correspondent
Wim Romeijn

Volgens oppositieleider Clark Abraham is er onvoldoende tijd om de verordeningen naar behoren inhoudelijk te behandelen. “Het Bestuurscollege heeft eind juni aan de staatssecretaris beloofd om de benodigde wetgeving vóór 1 oktober in stelling te hebben gebracht. De gedeputeerden hebben de Eilandsraad daarin niet gekend”, aldus Abraham die vindt dat de raadsleden niet hoeven te dansen naar de pijpen van het BC. Directeur Ben Oleana van de Fundashon Cas Bonairiano (FCB) zegt dat de bal

nu bij het BC en de raad ligt en dat hij er soms wel een klein beetje moe van wordt om iedere keer opnieuw uitleg te moeten geven over het hoe en waarom van de sociale woningbouw. “Wij zijn hier al erg lang mee bezig. In het kader van de transparantie zijn alle belanghebbenden van elke stap die wij zetten op de hoogte gebracht”, aldus Oleana. De FCB geeft maandag tijdens een besloten informatiesessie een presentatie aan de Eilandsraad over de bouw van 500 nieuwe sociale huurwoningen: “Het is eigenlijk niet onze taak om dat te doen maar we zitten

goed en diep in de materie en doen het natuurlijk graag.” Net als Abraham, is Oleana bang dat de gestelde termijnen mogelijk niet worden gehaald: “Er is goede vordering gemaakt op dit voor Bonaire zo ontzettend belangrijke onderwerp. Wij moeten eigenlijk ontzettend blij zijn met de nieuwe wetgeving omdat hiermee de woonlasten lager zullen uitvallen.” Oleana is zich ervan bewust dat er uit sommige hoeken oppositie bestaat tegen de huurprijsverordeningen die een puntenstelsel introduceert om een maximum huur te bepalen. Bij het toekennen van punten tellen naast het aantal slaapkamers ook ligging, afwerking, voorzieningen en inrichting mee. Het aantal toegekende punten bepaalt de maximum huurprijs die een eigenaar voor zijn of haar woning mag vragen. Abraham vreest dat de voorgestelde wetgeving het

tegenovergestelde van het beoogde effect zal hebben: “Er zijn nogal wat mensen die een tweede of derde woning hebben gekocht als een soort van pensioenregeling. Deze huisbazen bezitten geen villa’s maar meestal kleinere woningen waarop nog een hypotheek rust. Nu al dragen zij een kwart van de geïnde huurpenningen af aan vastgoedbelasting. Straks vangen deze eigenaren minder voor hun pandjes waardoor zij in financiële nood kunnen raken.”

Oleana benadrukt dat er vier jaar is gewerkt aan het optuigen van een waardige sociale woningbouwsector, compleet met alle voorzieningen die ook in Europees Nederland bestaan. “Dit is een reusachtige stap in de goede richting die wij met hulp van het Rijk kunnen zetten. De financiering is rond en FCB wil graag zo snel mogelijk met de bouw gaan beginnen”, aldus Oleana.

Na 134 jaar afwezigheid bloeit vrijmetselarij weer op Bonaire

KRALENDIJK — Maar liefst 134 jaar lang was er geen vereniging voor vrijmetselaars. Inmiddels is de club al geruime tijd weer actief, deze maand bestaat hij een jaar. “Wij bestuderen het mysterie, maar dat doet de wetenschap ook”, zegt vrijmetselaar en secretaris van de club Michiel Bijkerk.

door **Robert Pastoor**

De vrijmetselarij is enigszins door mysterie omgeven, want wat doen die vrijmetselaars toch precies? Vrijmetselarij laat zich door het woordenboek van Van Dale omschrijven als een beweging die streeft naar geestelijke en morele verheffingen, maar ook naar onderlinge waardering en hulpbetoon. Erg concreet is dat nog niet, maar volgens Bijkerk zijn de activiteiten ook niet echt concreet te maken.

“Onze bijeenkomsten leveren diepere inzichten in het leven op. Die inzichten ontstaan bijvoorbeeld door studieavonden. Iemand bereidt iets voor en daarover praten we verder.”

Bijkerk, in het dagelijks leven advocaat, had al jarenlang de behoefte om zich aan te sluiten bij een soortgelijke club. “Ik had ook een stichting opgericht die een vergelijkbaar iets wilde nastreven, maar dat liep allemaal niet. Totdat er een vrijmetselaar uit Nederland kwam. Toen hebben we besloten een club voor vrijmetselaars op te zetten. Dat is ons in twee jaar tijd gelukt.”

Dat schepte toch wel enige verbazing bij Bijkerk, want zijn soortgelijke initiatief was na jaren proberen in schoonheid gestorven. De club van vrijmetselaars bestaat inmiddels uit veertien mensen. “Vrijmetselarij leidt tot persoonlijke ontwikkeling. Het effect van

het lidmaatschap is dat je leert over je eigen bewustzijn. Wij vinden overigens wel dat wat je leert, je in de praktijk moet brengen.” Zo heeft Bijkerk veel geleerd over de zogenoemde Drie-eenheid. “Daar heb ik overduidelijk veel van geleerd. Waar twee tegengesteld zijn, daar moet een derde komen om de twee te verzoenen. Ik probeer altijd te verzoenen. Daarom richt ik mij met een eigen stichting op het verdedigen van mensenrechten.”

De vrijmetselaars waren dus meer dan honderd jaar niet actief op het eiland, maar Bijkerk ziet de toekomst positief. “Het is destijds verdwenen omdat de club kleiner was en een aantal actieve leden kwamen te overlijden. Toen zakte het in. Inmiddels hebben we ook te maken met een grotere bevolking”, wat in de ogen van Bijkerk dus ook meer potentiële leden zou kunnen opleveren.

Die leden maken dan kennis met de eigen vrijmetselaarsrituelen. “Dat vinden mensen nog weleens eng. Maar het uitvoeren van rituelen is niks anders dan dingen doen in een bepaalde volgorde. Als je gaat trouwen volg je ook een bepaalde volgorde. Zo koop je een jurk of een pak en je koopt ringen, ook een ritueel.”

In de ogen van Bijkerk moeten die rituelen dus niet te mysterieus worden gemaakt. Toch wil de secretaris van de club niet vertellen wat de rituelen precies zijn. “Daar kan ik gewoon niks over zeggen. Als ik dat doe dan hebben ze stukken minder effect. Het effect van die rituelen is dat je leert over je bewustzijn. De rituelen staan overigens inmiddels gewoon op internet, maar wij raden aan om dat niet op te zoeken. Als je ze al kent voordat je ze tot uitvoering brengt is het effect minder groot.”

Expert op Saba voor plan van aanpak loslopende geiten

Haverson (m) met park ranger James Johnson (r) en LNV-adviseur Anne de Boer (l) op het pad naar de zwavelmijn om de zwervgeiten te zien en de erosie die zij veroorzaken.

Literaire mijlpaal

Schrijversclub Bonaire viert publicatie 150e kort verhaal

Foto: Wim Romeijn

Vlnr: Glenda Groeneveldt, Karin Gillissen, Trudy Bijsterbosch, Peter Bijsterbosch, Jos Jacobs en Annemarie Rozendaal. Justine Verschoor en Karine de Wit waren niet aanwezig.

KRALENDIJK — Na 150 cursiefjes in de Amigoe was het tijd voor een feestje bij de schrijfclub van Bonaire. De leden van de club waren gisteravond bijeen in Huize Bijsterbosch op Lagoen Hill om de mijlpaal op gepaste manier te vieren.

De schrijfclub kwam enkele jaren geleden tot stand als een gezellig collectief van aspirant-schrijvers die hun stijl wilden perfectioneren. Het op papier zetten van een kort verhaal blijft een hele uitdaging. Jos Jacobs legt uit dat een verder opvallend woord of moment hem al inspiratie kan ge-

ven: “Onderwerpen zitten vaak in een klein hoekje.” Trudy Bijsterbosch ontleende aan de vier eigenge-reide ventilatoren die aan het terrasplafond van haar woning hangen inspiratie voor een sciencefictionverhaal waarin de hoofdper-soon vanaf een lanceerbasis op Bonaire het noodlot tart

door mensen de ruimte in te sturen. De leden van de schrijfclub willen vooral cursiefjes publiceren die de lichtere kant van het eilandleven schetsen. Politieke en andere zwaardere thema’s zijn niet aan hen besteed. Tijdens hun maandelijks bijeenkomsten analyseren de leden elkaars cursiefjes met een kritisch oog. Na enkele grondige revisies zijn de cursiefjes klaar voor publicatie in de zaterdagkrant.

Richting geven

Geen brandjes blussen maar een visie voor Bonaire ontwikkelen

KRALENDIJK — De Bonairiaanse geschiedkundige en schrijver Arthur Sealy mist visie in het eerder deze week gepubliceerde programma van het blauw-groene Bestuurscollege. Tijdens een vraaggesprek op Omroep Caribisch Nederland verklaarde Sealy dat er weliswaar weinig valt aan te merken op de beleidsvoornemens van het college maar dat het programma enige diepgang en visie mist.

“Wij zijn constant bezig met het blussen van brandjes en raken daardoor het zicht kwijt op de langere termijn. Waar willen wij met elkaar over vijf of tien jaar zijn. Hoe stellen we ons dan ons eiland voor? Met andere woorden: het ontbreekt aan richting”, aldus Sealy. De historicus pleit voor een brede discussie over een visie voor het eiland en geeft toe dat het daar soms ook in Den Haag aan lijkt te

ontbreken: “Daar lijkt men ook bezig met het blussen van brandjes waarmee ik bedoel dat nijpende zaken worden aangepakt maar wel op een redelijk onsamenghangende manier. De betrokken ministeries werken ook nauwelijks met elkaar samen.” Het ad hoc beleid is er volgens Sealy de oorzaak van dat Bonaire bijvoorbeeld de boot dreigt te missen wanneer het aankomt op nieuwe technologieën: “Wij zouden

samen kunnen besluiten om technologie te maken tot een speerpunt. Daarmee is het mogelijk het leven van burgers goedkoper en prettiger te maken. Waarom staan we nog in de rij bij de bank of de overheid? Het is tijd om de toekomst te verwelkomen en te omarmen. Maar dat vergt dan wel een visie en dat ontbreekt nu juist in het bestuursprogramma.” Sealy vindt het ook jammer dat de sociale misstanden die op het eiland heersen niet beter uit de verf zijn gekomen. Hoewel de schrijver begrijpt dat armoedebestrijding toch vooral een Rijksaangelegenheid is, had hij toch graag scherpere beleidsvoornemens op dit terrein gezien.

THE BOTTOM — Pete Haverson, een specialist in invasieve soorten, uit Engeland, is momenteel op uitnodiging van het openbaar lichaam op Saba om te helpen bij het opstellen van een plan om het probleem van de loslopende geiten op het eiland aan te pakken. De vele loslopende geiten vernietigen privébezit, veroorzaken erosie en schade aan de kwetsbare natuur en het ecosysteem van het eiland.

Bovendien worden de vrij rondlopende geiten over het algemeen slecht verzorgd door hun eigenaren, wat resulteert in ernstige gevallen van dierenleed en verwaarlozing. Haverson ontmoet verschillende belanghebbenden zoals geiteneigenaren en vertegenwoordigers van het Bestuurscollege en de Eilandsraad, de Saba Conservation Foundation (SCF), het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) en de lokale dierenarts. Ook vertegenwoordigers van het Openbaar Lichaam St. Eustatius zijn op Saba aanwezig om Haverson te spreken en een aantal belanghebbenden te ontmoeten, evenals Anne de Boer, adviseur van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Het ministerie van LNV ondersteunt het opstellen van een plan van aanpak voor het geitenprobleem op Saba.

Haverson en De Boer brachten ook een bezoek aan Bonaire voordat ze naar Saba kwamen, om hetzelfde probleem te bekijken en een oplossing te vinden voor de zwervende geiten in het nationale park Washington Slagbaai en andere delen van het eiland. Haverson legt uit dat zijn doel op Saba is om de kwestie van de loslopende geiten te bespreken, om de standpunten van de belanghebbenden te horen en om ieders inbreng te krijgen. Op basis van deze informatie zal hij een plan opstellen dat past bij de lokale situatie. Het Openbaar Lichaam van Saba wil het plan volgend jaar uitvoeren.

Twee kanten

Het geitenprobleem heeft verschillende kanten. Enerzijds is er het probleem van de schade aan de natuur en de eigendommen van men-

sen en het feit dat de geiten bijdragen aan erosie. Anderzijds maken geiten ook deel uit van Saba’s cultuur en is de verkoop van geitenvlees een bron van inkomsten voor de geiteneigenaren. De wet bepaalt dat geiten gelabeld en in hokken moeten worden gehouden. Maar geitenhouders moeten ook voor hun dieren zorgen, zodat ze niet lijden. Haverson zal persoonlijk verschillende geiteneigenaren bezoeken op de plaats waar ze de dieren houden, om een algemeen beeld van de situatie te krijgen. Haverson is al meer dan vijftien jaar betrokken bij het behoud en beheer van invasieve soorten. Hij is gespecialiseerd in invasieve vogelbestrijding. Hij speelde een grote rol bij het verwijderen van geiten van Redonda, een klein eiland in de buurt van Antigua. Hij heeft op veel eilanden over de hele wereld gewerkt en bioveiligheidssystemen ontworpen. Afgezien van het verwijderen van geiten uit Redonda, heeft Haverson onlangs geholpen bij het verwijderen van geiten van de Aldabra-atol op de Seychellen.

Kabinet verwacht opnieuw economische groei

DEN HAAG — Het kabinet verwacht ook volgend jaar economische groei. Daarnaast komt er 3 miljard euro extra lastenverlichting. De staatsschuld daalt onder de 50 procent. Dat meldt *De Telegraaf* over de Miljoenennota, die ook dit jaar is uitgelekt. Haagse bronnen bevestigen dat de uitgelekte cijfers kloppen.

Vooraf werkenden moeten de vruchten plukken van de drie miljard aan lastenverlichting die het kabinet aankondigt. Dat bedrag komt bovenop de in het regeerakkoord afgesproken financiële tegemoetkomingen.

RTL Nieuws op zijn beurt citeert uit het voorwoord van de Miljoenennota. Volgens minister Wopke Hoekstra van Financiën staat de Ne-

derlandse economie er robuust voor, maar ‘tegelijker-tijd leiden internationale handelsspanningen tot onzekerheid’. Het kabinet wijst op de situatie in buurlanden en op de brexit. Het kabinet ziet voor het zevende jaar op rij groei, ‘al zien we de groeipercen-tages wel iets afvlakken’. Voor volgend jaar gaat het om 1,5 procent, voor dit jaar 1,8 procent: “Percenta-

ges normaal voor ons land.” Zoals eerder naar buiten lekte, wil het kabinet werk maken van een investeringsfonds. Minister Hoekstra wil het feit dat lenen momenteel spotgoedkoop is, gebruiken om investeringen te doen ten gunste van de economie in zwaardere tijden. Hoe dat fonds eruit gaat zien, wordt met Prinsjesdag nog niet duidelijk. Hoekstra zegt de ‘contouren van een investeringsfonds’ uit te werken. Wel weet hij waar het geleende geld naartoe moet: ‘onder meer innovatie, kennisontwikkeling en infrastructuur’.

‘Lichaam vermiste zakenman Tob Cohen gevonden’

NAIROBI — In Kenia is het lichaam gevonden van de vermiste Nederlandse zakenman Tob Cohen. Volgens Keniaanse media lag het in een septic tank bij zijn huis in een buitenwijk van de hoofdstad Nairobi.

Cohen werd op 19 of 20 juli voor het laatst gezien. Volgens zijn Keniaanse echtgenote Sarah Wairimu, met wie hij verwikkeld was in een vechtscheiding, was hij op vakantie naar Thailand vertrokken. De vrouw werd

eind augustus aangehouden voor betrokkenheid bij zijn verdwijning. Zij spreekt alles tegen.

Een week voor zijn verdwijning had Cohen aangifte gedaan van mishandeling

door zijn vrouw. In de aangifte zegt zijn advocaat dat Wairimu haar man van de trap had geduwd, waardoor hij viel en een verwonding aan zijn hoofd opliep.

De 71-jarige Cohen was regiomanager van Philips in Oost-Afrika. De laatste jaren organiseerde hij golfreizen. Hij woonde sinds 1987 in Kenia.

Rutte: Term Gouden Eeuw handhaven

DEN HAAG — De term Gouden Eeuw over de 17e eeuw in Nederland moet gewoon worden gehandhaafd. Premier Mark Rutte noemt de huidige discussie onzin: “Daar kan ik echt helemaal niks mee. Pffff.”

De regeringsleider reageert daarmee op het besluit van het Amsterdam Museum om de term Gouden Eeuw in de ban te doen. “Ja, daar zaten ook aspecten aan waarvan we nu zeggen: Aj. Benoem die. Waarom zou je dan het etiket eraf halen?” Eerder plaatsten andere bewindslie-

den al kanttekeningen bij de stap van het museum. Het is goed om alle kanten van de Nederlandse geschiedenis te belichten, maar de geschiedenis kan niet worden herschreven, benadrukte minister Ingrid van Engelshoven (Cultuur). Het is ook goed aandacht te besteden aan de ‘andere kanten van de Gouden Eeuw’. Volgens conservator Tom van der Molen van het museum is de term Gouden Eeuw gekoppeld aan nationale trots en worden ‘de vele negatieve kanten van de zeventiende eeuw als armoede, oorlog, dwangarbeid en mensenhandel’ genegeerd.

VS: Bewijs dat Iran olie levert aan Syrië

WASHINGTON — De Verenigde Staten zeggen bewijs te hebben dat de Iraanse tanker Adrian Darya 1 zijn ruwe olie heeft overgedragen aan de Syrische regering.

Daarmee verbreekt Iran de garantie dat het geen ruwe olie aan Syrië zou verkopen, zegt het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Britse commando's namen op 4 juli het schip in beslag, toen nog Grace 1 genoemd, op verdenking dat het op weg was naar Syrië en dat is in strijd met de sancties van

Oorlogskerkhof Mierlo met hakenkruis beklad

MIERLO — Onbekenden hebben graven, muren en de kapel van de Britse oorlogsbegraafplaats in Mierlo (Brabant) beklad. Op de binnenmuur van de kapel is een groot hakenkruis te zien.

Op de buitenmuur van de kapel staat in grote letters ‘MH 17 lie’ gekalkt. Ook de witte grafzerken op het ereveld van de de Mierlo War Cemetery zijn beklad. De politie kreeg om 08.15 uur vanmorgen meerdere meldingen over de beklad-dingen en stelt een onder-

zoek in. De politie zegt niet uit te sluiten dat in Mierlo meer beklad-dingen zijn geweest en vraagt mensen dat te melden. Zo werd een bord met plattegrond beklad. De politie onderzoekt of de beklad-dingen te maken hebben met de vernielingen op de begraafplaats. De beklad-dingen vallen samen met de aanloop naar de herdenking van de bevrijding van dit deel van Brabant. Op de begraafplaats liggen veel Britten begraven die vanaf 17 september 1944 tijdens de operatie Market

Garden rond Eindhoven sneuvelden. Op 21 september is het 75 jaar geleden dat Mierlo door de Britten werd bevrijd. De doden die toentertijd vielen worden de komende dagen herdacht. Op de oorlogsbegraafplaats liggen 664 graven. De Commonwealth War Graves Commission reageerde vandaag ontsteld op het vandalisme. “Dit is een ondoordachte daad van vandalisme”, aldus directeur Geert Bekaert van de commissie. “Onze werknemers zijn ter plaatse om te verzekeren

dat de schade vandaag reeds wordt hersteld. Er is ook nauw overleg met de lokale politie om verdere schade te vermijden.” De politie roept mensen die iets gezien hebben op, zich bij haar te melden. Waarnemend burgemeester Marc Jeucken sprak van een respectloze daad. “De mensen die hier begraven liggen waren voor de oorlog nog nooit hier geweest en hebben zich voor ons ingespannen om de bevrijding tot stand te brengen. Dat verdient alleen maar waardering.”

EU bang voor Hongaars veto brexit-uitstel

BRUSSEL — Europese leiders zijn bang dat Viktor Orbán een nieuw uitstel voor de brexit tegenhoudt. De Hongaarse premier zou door zijn Britse evenknie Boris Johnson overgehaald kunnen worden om zijn veto uit te spreken, is de vrees.

Johnson liet eerder al weten liever ‘dood in een greppel’ te liggen dan zich aan een door het Lagerhuis aangenomen wet te houden en de brexit-datum van 31 oktober opnieuw uit te stellen. Binnen de Europese Unie gaan er veel stemmen op voor een nieuw uitstel als

dat de enige manier is om een no-deal brexit te voorkomen. Toch erkent men in Brussel dat er weinig gedaan kan worden om te voorkomen dat een opstandige leider zijn veto inzet. Eerder gaven ook Luxemburg en Frankrijk al aan niet veel te voelen voor een

nieuw uitstel. De Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken Peter Szijarto ontkende al dat er een verzoek is binnengekomen om een eventueel brexit-uitstel te voorkomen. Ook al was dat gebeurd, dan nog maakte het weinig uit, denkt hij. “Een aantal grote West-Europese lidstaten wil dat hier een einde aan komt en dat er hoe dan ook een beslissing komt. Onze keuze zal dus waarschijnlijk niet de doorslag geven.”

Schip Californië had geen technische gebreken

Zusterschepen van het in brand gevogten schip waarbij alle 34 duiktoeristen om het leven kwamen.

OXNARD — Het schip Conception dat voor de Californische kust in brand vloog op 2 september had geen technische mankementen. Dat blijkt uit gesprekken die onderzoekers hebben gevoerd met de vijf geredde bemanningsleden.

Dat staat in een voorlopig onderzoeksrapport. Bij de scheepsbrand kwamen alle 34 passagiers om het leven. De vijf bemanningsleden wisten het schip op tijd te verlaten. Volgens de bemanningsleden werden ze gewekt door

een geluid op het schip. Nadat de brand werd ontdekt, werd de kapitein ingeseind, die een alarmsignaal naar de kust stuurde. De crew probeerde eerst via de trap benedendeks te komen, maar die stond al volledig in brand. Via het bovendeck sprongen een aantal bemanningsleden uiteindelijk naar het verblijf van de passagiers. Een bemanningslid brak daarbij zijn been. Het passagiersverblijf stond al volledig in brand toen de crew daar kwam. Overweldigd door rook en vuur sprongen de crewleden in het water. De kapitein

en twee bemanningsleden zwommen naar de machinekamer, waar geen brand was. Toen ze ook via de achteringang niet bij de passagiers konden komen, paktten ze een reddingsboot en hielpen de andere leden van de crew. Op de reddingsboot voeren ze naar een nabijgelegen schip. Vanuit dat schip zond de kapitein wederom alarmsignalen uit naar de kant om de hulpdiensten te waarschuwen. Die kwamen te laat voor de passagiers. De boot brandde volledig uit. Deze week is het laatste lichaam uit het schip geborgen.

Twitter blokkeert Raúl Castro en journalisten

HAVANA — Twitter heeft het account van voormalig president van Cuba Raúl Castro geblokkeerd. Ook het profiel van de dochter van de leider van de Cubaanse communistische partij werd geblokkeerd samen met die van diverse journalisten van staatsmedia.

Twitter zegt de accounts geblokkeerd te hebben, omdat het vermoedt dat de eigenaren van de accounts meerdere profielen gebruiken om gesprekken op het platform te manipuleren. Officiële Cubaanse profielen plaatsen vaak dezelfde content. Critici van de regering zeggen dat de overheid ook bots gebruikt om tegenstanders aan te vallen op het sociale medium. De Cubaanse vereniging van journalisten sprak van ‘massacensuur’. Ook het officiële account van het ministerie van Communicatie ging op slot. De ingrepen van Twitter kwamen op het moment dat de huidige president Miguel Diaz-Canel een toespraak hield op de staats-televisie. Hij waarschuwde daarin voor een energiereis als gevolg van sancties door de VS. Een journalist van het onafhankelijke Cubaanse Periodismo de Barrio veroordeelt de actie van Twitter. “Dat de Cubaanse overheid censureert, betekent niet dat ze gecensureerd mogen worden.”

Vlogger Sweep blij dat hij weer vrij is

BOXMEER — Govert Sweep uit Boxmeer is blij dat hij gisteren is vrijgelaten in Amerika. Dat zegt de 21-jarige vlogger vanmorgen in een telefoongesprek met *Omroep Brabant*. “Tot nu toe ben ik bijna nooit in aanraking met de politie gekomen. Dit was wel even wat anders.”

Samen met Ties Granzier werd hij dinsdag opgepakt bij een geheime locatie van de Amerikaanse luchtmacht in Nevada, Area 51, waar ze een filmpje wilden maken. Volgens Sweep was ‘het helemaal niet slecht of verkeerd’ wat hij samen met Granzier deed. “We wilden een mooie journalistieke video maken over iets dat op dit moment speelde”, vertelt Sweep. “Veel mensen hadden het over het Area51-gedoe. Maar opeens kwam er een draai aan.”

Samen met Ties Granzier (r) werd Govert Sweep dinsdag opgepakt bij Area 51 in Nevada.

De twee werden gisteren vrijgelaten. “We zijn erg blij dat we ons voor 500 dollar vrij hebben kunnen kopen. Maar aan de andere kant komt er maandag natuurlijk wel een rechtszaak. Dus tot dat moment is het nog even spannend voor ons, hier in Amerika. Maar we hebben een advocaat ingeschakeld,

dus we gaan zorgen dat het helemaal goed komt. Die advocaat, hier uit Las Vegas, is een heel goede. Die heeft wel verstand van zaken”, aldus Sweep. Hij is zich ervan bewust dat zijn ouders zijn geschrokken van zijn actie. “Dat vind ik natuurlijk heel vervelend voor ze. Het is goed om ze weer te spreken.”

Bruins: Sorry voor opmerking over depressie

DEN HAAG — Minister Bruno Bruins (Medische Zorg) heeft spijt van zijn uitlatingen over depressie en stress onder jongeren. Het was niet zijn bedoeling ‘iemand op zijn ziel te trappen of te beledigen’, zei de bewindsman.

Tijdens de alternatieve Troonrede eerder op vrijdag vroeg ‘kinderkoning’ Yusuf Khalid aandacht voor depressie onder jongeren. “Ik

ben geen arts, maar mis-schien is wat minder op telefoons en tablets kijken een begin”, zei Bruins na afloop. Zijn opmerking riep veel kri-

tie op sociale media op. “Is het een gebrek aan kennis, of inlevingsvermogen? Is het gemakzucht of los gebabel?”, twitterde SP-Kamerlid Maarten Hijink.

“Ik heb me ongelukkig uitgedrukt, daar wil ik sorry voor zeggen”, aldus Bruins. “Ik wilde niemand beledigen.”

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

ZATERDAG			
14 SEPTEMBER 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 32 en 44 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
33°	38°	32 km/u	7%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:42	10 v/d 10	

ZATERDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 44 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	26 km/u	9%
Maansopgang	Maansondergang		
19:19	07:33		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag, 17 Sept. '19

Celebrity Equinox
11.00 – 23.59

Woensdag, 18 Sept. '19

Monarch
06.30 – 15.30
Carnival Magic
08.00 – 23.30

Donderdag, 19 Sept. '19

Geen Cruiseschepen in poort.

Dienstdoende huisartsen
Vrijdag 13 September 2019

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. Ramautar

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Aloë
584-4606

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica del Pueblo
582-1253

BVN

14:45	Tijd voor MAX	07:30	NOS Journaal
15:25	Sesamstraat	07:55	Weerbericht Europa/ Afrika
15:40	Het Klokhuis	08:00	Flikken Rotterdam
15:55	NOS Jeugdjournaal	08:45	Het Mooiste Meisje van de Klas
16:00	Dromen van Curaçao	09:25	Nieuwsuur
16:25	Blokken	10:15	Weerbericht Amerika/ Caribiën
16:55	Thuis	10:20	Jinek
17:20	EenVandaag	11:10	Toren C
17:45	Dagelijkse Kost	11:35	Iedereen Beroemd
18:00	VRT Journaal	12:00	VRT Journaal
18:40	De Wereld Draait Door	12:35	Floortje naar het einde van de wereld
19:30	NOS Journaal	13:15	Typisch
19:55	Weerbericht Europa/ Afrika	13:40	BinnensteBuiten
20:00	Flikken Rotterdam	14:05	Big Fish Klaas
20:45	Het Mooiste Meisje van de Klas	14:50	Betreden Op Eigen Risico
21:25	Nieuwsuur	15:35	Sesamstraat
22:15	Weerbericht Amerika/ Caribiën	15:55	Sesamstraat 10 voor...
22:20	Jinek	16:05	Het Klokhuis
23:10	Toren C	16:20	Te leuk om waar te zijn
23:35	Iedereen Beroemd	16:45	Bommetje!
zaterdag 14 september		17:35	EenVandaag
00:00	VRT Journaal	18:00	VRT Journaal
00:30	Vandaag	18:35	Durf te vragen
01:30	2 voor 12	19:15	NOS Journaal
02:05	NOS Journaal	19:42	Weerbericht Europa/ Afrika
02:20	BinnensteBuiten	19:45	Beste Zangers
02:45	Tijd voor MAX	20:40	De S.P.E.L.show
03:25	Sesamstraat	21:30	NOS 75 jaar bevrijding
03:40	Het Klokhuis	22:15	NOS Studio Sport
03:55	NOS Jeugdjournaal		Eredivisie
04:00	Dromen van Curaçao	23:15	Nieuwsuur
04:25	Blokken	23:45	Weerbericht Amerika/ Caribiën
04:55	Thuis	23:50	Iedereen beroemd
05:20	EenVandaag		Compilatie
05:45	Dagelijkse Kost		
06:00	VRT Journaal		
06:40	De Wereld Draait Door		

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf: School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

Transavia weegt passagiers

Foto: Shutterstock

Vliegmaatschappij Transavia woog gisteren bij wijze van experiment passagiers. Dat gebeurde op vijf vluchten vanaf Eindhoven Airport, maakte het Brabantse vliegveld gisteren bekend. “Door een exactere bepaling van het gewicht aan boord kan de brandstofberekening nog nauwkeuriger worden uitgevoerd met als doel minder CO2-uitstoot”, liet Eindhoven Airport op Twitter weten. Deelname aan het experi-

ment gebeurde overigens op vrijwillige basis, aldus het vliegveld.

Eerder dit jaar nam minister Cora van Nieuwenhuizen (Infrastructuur) de aanbevelingen over van de Commissie-Van Geel met betrekking tot de ontwikkeling van de luchthaven tot 2030. Daarin staat vermindering van de geluidsbelasting voor de omwonenden voorop, evenals het terugdringen van de CO2-uitstoot.

Priester ‘blust’ drankzucht vanuit vliegtuig

Een Russische priester heeft vanuit een vliegtuigje wijnwater over zijn gemeente gegooid in een poging de buitensporige alcoholconsumptie de kop in te drukken. De Russisch-orthodoxe priester goot vanuit een gouden kelk via een luik vanaf een hoogte van ongeveer 300 meter 70 liter wijnwater over de stad Tver. De druppels heilig water moeten de inwoners helpen nuchter te worden en niet meer naar de fles te grijpen, verklaarde de priester

na afloop. Midden september wordt op veel plaatsen in Rusland de Dag van de Nuchterheid gevierd, gericht op de gevaren van het gebruik van alcohol. In Tver giet al sinds 2006 een geestelijke vanuit een vliegtuigje wijnwater over de hoofden van de gelovigen.

In Rusland bezwijken elk jaar duizenden mensen aan de drank. Dit jaar staat de teller al op 4300 mensen, ongeveer 17 procent meer als vorig jaar.

Python bewaakte Belgische hennepplantage

Foto: Shutterstock

Politiemensen in de Belgische provincie Luik deden een angstaanjagende ontdekking bij de ontmanteling van een kleine hennepplantage. In de ruimte met de verboden planten kroop een ongeveer 4 meter lange python die daar vermoedelijk bij wijze van bewaking door de eigenaar was losgelaten.

Er waren uiteindelijk vijf brandweermensen nodig om het 50 kilo wegende dier te vangen en in een kist te krijgen. Het ging om een Birmese python, een van de grootste slangensoorten in de wereld, die in het wild 7 meter lang kan worden. Het dier is ondergebracht bij een asielcentrum voor exotische dieren, aldus Belgische media gisteren.

VS bekijken verbod e-sigaretten met smaakje

De Amerikaanse regering overweegt een verbod voor elektronische sigaretten met een smaakje, na honderden zaken van mysterieuze ademhalingsziekten en zes doden die zouden zijn gerelateerd aan e-sigaretten.

President Donald Trump noemde het gebruik van elektronische sigaretten, ook vaping genoemd, een groot probleem waar mogelijk zeer snel iets aan gedaan moet worden. Zijn Gezondheid-minister zei dat de Amerikaanse toezichthouder FDA bedrijven mogelijk kan gaan dwingen om smaakmakers bij elektronische sigaretten behalve tabaksmaak te verwijderen, omdat daardoor vooral kinderen verlost kunnen worden deze te gebruiken.

Miljoenen kinderen in de Verenigde Staten zouden elektronische sigaretten

Foto: Shutterstock

gebruiken. Melania Trump uitte eerder deze week nog

haar zorgen op Twitter over het toenemende gebruik

van e-sigaretten door kinderen.

Mensen

Foto: AFP

Rel in Thailand om ‘Boeddha als Japanse held’

Een Thaise artiest heeft voor onrust gezorgd door de Boeddha af te beelden als de Japanse superheld Ultraman. Boeddhistische hardliners hebben aangifte gedaan tegen de maker. De vier Boeddha-schilderingen waren vorige week te zien in een winkelcentrum. De kunstenaar, een studente, moest vervolgens in het bijzijn van de gouverneur haar excuses aanbieden aan de hoogste monnik in de provincie Nakhon Ratchasima.

Inmiddels moet ook de politie zich over de zaak buigen. Een boeddhistische groep heeft aangifte gedaan tegen de vrouw, wier naam niet bekend is gemaakt, en vier personen die waren betrokken bij de expositie. De hardliners vinden het respectloos dat de Boeddha

wordt vergeleken met een actieheld. De conservatieve groep eist dat de kunstwerken worden vernietigd en dat de vijf worden vervolgd voor het beledigen van religie. Dat kan worden bestraft met een gevangenisstraf van zeven jaar. De schilderijen zijn ondanks of mogelijk juist dankzij de commotie allemaal verkocht op een veiling.

Miljoenensubsidie voor warmtebatterij

Foto: Shutterstock

TNO en TU Eindhoven krijgen een Europese subsidie van 7 miljoen euro voor de verdere ontwikkeling van hun baanbrekende warmtebatterij. Daarin kan duurzaam opgewekte energie worden bewaard, zodat er ook stroom is op windstille en bewolkte dagen. De batterij werkt op waterdamp en zout. Door een chemische reactie tussen die twee ontstaat

warmte, waardoor energie ontstaat. Volgens de onderzoekers werkt het apparaat stabiel en zonder energieverlies. Daarbij zou de accu twintig jaar mee moeten kunnen. De technici willen met het subsidiegeld de ontwikkeling van warmtebatterijen voor consumenten versnellen. Die moeten huizenblokken en individuele woningen straks van energie voorzien.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?

Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

‘Bossen stoten CO2 uit tijdens hittegolf’

Foto: Shutterstock

Bossen stoten tijdens hittegolven meer CO2 uit dan dat ze dit schadelijke gas opnemen uit de lucht, meldt de Universiteit Twente op basis van onderzoek. Bomen gebruiken overdag zonlicht, water en CO2 om te groeien. Maar bij hoge temperaturen groeien bomen nauwelijks en wordt er minder CO2 opgenomen. De Twentse universiteit doet

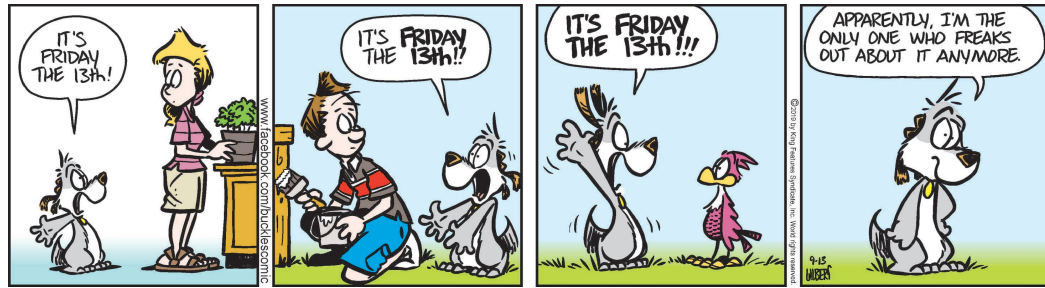
al sinds 2006 onderzoek in een bos bij Garderen hoe douglassparren reageren op weer en klimaat. De onderzoekers concluderen dat de netto CO2-uitstoot van de bossen tijdens de warme dagen in de afgelopen hittegolf in juli 60 kilogram per voetbalveld bedroeg. “Dat is evenveel als dat van een persoon die in Economy Class van Amsterdam naar Lon-

den vliegt”, aldus de UT. De uitstoot is voor mensen niet schadelijk. “Als je tijdens een hittegolf in een bos loopt dat CO2 uitstoot, dan adem je nog steeds minder CO2 in dan wanneer je binnen zit.”

Het is nog niet bekend of andere naaldbomen en loofbomen ook CO2 uitstoten tijdens warme dagen.

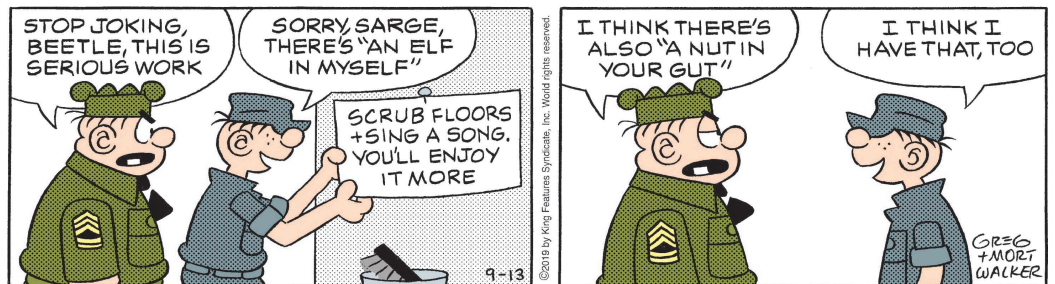
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Hazard staat voor debuut bij Real Madrid

Eden Hazard (m), de aankoop van honderd miljoen euro, is na een dijbeenblessure speelklaar voor Real Madrid.

MADRID — Eden Hazard kan morgen debuten voor Real Madrid. De Belgische dribbelaar, in de zomer voor zo'n 100 miljoen euro overgekomen van Chelsea, liep kort voor de start van het seizoen een dijbeenblessure op. "Eden is erbij", zei trainer Zinedine Zidane in zijn vooruitblik op de thuiswedstrijd tegen Levante. "Maar we zullen voorzichtig met hem omspringen, want hij traint pas weer een week mee."

De 28-jarige Belg kwam in de voorbereiding al tot scoren voor zijn nieuwe club, maar hij moest door fysieke problemen zijn officiële debuut uitstellen. Zonder de grootste aankoop van deze zomer wist Real Madrid slechts één van de eerste drie competitieduels te winnen.

"We willen hem allemaal graag aan het werk zien",

zei Zidane. "Maar het seizoen duurt nog lang, dus we brengen hem rustig. De verwachtingen zijn hoog en Eden is er ook klaar voor. Als trainer beslis ik hoeveel minuten hij gaat maken."

De Belgische bondscoach Roberto Martinez riep Hazard ondanks diens blessure toch op voor de recente EK-kwalificatiewedstrijden. Hazard haakte echter al snel weer af bij de 'Rode Duivels' en ging in Madrid verder

werken aan zijn herstel. Zidane kan de man, die rugnummer 7 heeft gekregen, goed gebruiken want hij mist tegen Levante, naast de geschorste Gareth Bale, ook Luka Modric die met een spierblessure terugkeerde uit Kroatië. James Rodriguez sloot wel weer aan bij de training.

Real Madrid begint woensdag de Champions League met een uitwedstrijd tegen Paris Saint-Germain.

Ondergedoken judoka Mollaei wil naar Tokio

LONDEN — De Iraanse judoka Saeid Mollaei wil ondanks de problemen met de autoriteiten van zijn vaderland naar de Olympische Spelen van Tokio. De wereldkampioen in de klasse tot 81 kilogram van 2018 is na de WK in Tokio ondergedoken in Duitsland.

Dat deed hij nadat hij tot twee keer toe de opdracht had genegeerd zich terug te trekken uit het toernooi om een confrontatie met een Israëlische judoka te voorkomen. De minister van sport van zijn land en de baas van het Iraans olympisch comité bevalen hem te stoppen om te voorkomen dat hij het zou moeten opnemen tegen de latere wereldkampioen Sagi Muki uit Israël. Die partij kwam er niet omdat Mollaei in de halve finales verloor. Hij is nu bang dat zijn land hem ook niet zal uitzenden naar de Spelen, maar krijgt steun van internationale bonden. "De judobond en het IOC hebben me gegarandeerd dat ik naar de Spelen mag", zei

hij op een geheime locatie in Duitsland tegen persbureau Reuters. Het IOC zou hem onder de olympische vlag als neutrale sporter kunnen laten deelnemen. "Dit is mijn hoofdgoal. Ik doe er alles voor. Ik ben de training alweer begonnen. Ik wil in Tokio de enige medaille winnen, die nog ontbreekt: de gouden olympische medaille", liet Mollaei weten. "Misschien kan ik niet meer terug naar mijn land, maar misschien dat succes in Tokio me helpt de problemen voor mij en mijn familie op te lossen." Atleten uit Iran of Arabische landen hebben al vaker opdracht gekregen confrontaties met Israëlische sporters uit de weg te gaan.

Sanne Wevers maakt rentree in Heerenveen

HEERENVEEN — Turnster Sanne Wevers maakt morgen haar rentree bij de interland in Heerenveen, het tweede en laatste kwalificatiemoment voor de WK. De 27-jarige Wevers komt in actie op brug en balk, het onderdeel waarop ze bij de Olympische Spelen van Rio 2016 goud veroverde.

De turnster had geruime tijd last van haar rechterheup en -been. Ondanks die klachten veroverde Wevers vorig jaar de Europese titel op balk. Dit jaar nam de olympisch kampioene echter geruime tijd rust, om zo volledig te kunnen herstellen richting de WK in de Duitse stad Stuttgart (4 tot en met 13 oktober). Ze sloeg daarom in april de EK in Polen over. Wevers hoopt in Heerenveen te kunnen laten zien dat ze klaar is voor de WK. Tweelingzus Lieke keerde in juni terug in wedstrijdverband, nadat ze een jaar rust had genomen omdat ze zowel fysiek als mentaal 'op' was. Het Nederlands team in Heerenveen bestaat verder uit Vera van Pol, Eythora

Thorsdottir, Naomi Visser en Lieke Wevers. Zij draaien een volledige meerkamp in de interland waar ook Hongarije, Spanje en Zwitserland aan meedoen.

Sara van Disseldorp, Sanna Veerman en Tisha Volleman komen individueel in actie tijdens de kwalificatiewedstrijd. Bondscoach Gerben Wiersma maakt daarna zijn WK-selectie van vijf turnsters bekend. De vrouwen van Wiersma moeten in Stuttgart bij de top twaalf eindigen om als team een olympisch ticket voor Tokio 2020 binnen te halen. De turnsters komen in de kwalificatie op zaterdag 5 oktober in actie, in de achtste van de twaalf subdivisies.

Engelse golfer Shinkwin leider in KLM Open

BADHOEVEDORP — De Engelsman Callum Shinkwin is na de eerste ronde van het 100e KLM Open de leider in het toernooi. De 26-jarige golfer legde als enige van de 156 deelnemers de achttien holes op The International bij Schiphol af in 66 slagen, zes onder par. Hij maakte onder meer vijf birdies en één eagle.

Shinkwin won nog nooit een toernooi op de Europese Tour. Hij staat 446e op de wereldranglijst en zijn beste resultaat was in 2017 de tweede plaats in het Schots Open.

Maar liefst zeven golfers delen de tweede plaats met één slag meer dan de leider. Twee Nederlanders staan gedeeld negende met 68 slagen (-4). Het zijn Rowin Caron en Koen Kouwenaar. De 26-jarige Caron deed

al vaak mee als amateur, maar speelt nu zijn eerste KLM Open als prof. De 21-jarige Kouwenaar is nog amateur. Hij noteerde evenveel slagen als de Spanjaard Sergio Garcia, de oudwinnaar van de Masters die als publiekstrekker naar de jubileumeditie van Nederlands oudste golftoernooi is gehaald. Joost Luiten leverde een solide score van 69 af (-3), goed voor de gedeelde zeventiende plaats. De twee-

voudig winnaar begon zijn openingsronde moeizaam met drie bogeys op de eerste negen holes, maar herstelde zich sterk op de tweede negen holes met maar liefst zes birdies. Reinier Saxton behaalde dezelfde score als Luiten, evenals de Chinese titelverdediger Ashun Wu. De Amerikaan Patrick Reed, winnaar van de Masters in 2018 en de huidige nummer zeventien op de wereldranglijst, viel tegen met een ronde van 72 slagen (level par). Zijn landgenoot David Cooke werd na de eerste ronde uit het toernooi gezet. Hij had de regels overtreden door een foutieve score op zijn kaart in te vullen.

Osaka breekt alweer met coach

Naomi Osaka

NEW YORK — Naomi Osaka gaat alweer op zoek naar een nieuwe coach. De Japanse tennisster heeft haar samenwerking met Jermaine Jenkins beëindigd, meldt ze op Twitter.

"Ik ben dankbaar voor de tijd die we samen hebben doorgebracht en de dingen die ik heb geleerd zowel op als naast de baan", schrijft de tweevoudig grandslam-

winnares. "Maar ik voel dat het tijd is voor een verandering." Osaka won vorig jaar de US Open en vroeg in dit jaar de Australian Open. Kort daarna nam ze afscheid

van de Duitser Sascha Bajin, die haar acht jaar had bijgestaan. Bij de US Open verloor ze onlangs al in de vierde ronde. De Japanse maakt over anderhalve week haar rentree op de baan bij het toernooi van Wuhan. Osaka heeft een wildcard gekregen voor het toernooi in China.

Nog geen datum terugkeer Van de Beek bij Ajax

AMSTERDAM — De terugkeer van Donny van de Beek in de basis bij Ajax laat op zich wachten. De middenvelder herstelt van een spierblessure aan het bovenbeen die hem al sinds eind augustus aan de kant houdt. Van de Beek, die in die tijd nog op weg leek naar Real Madrid, miste de thuiswedstrijd in de play-off van de Champions League tegen Apoel Nicosia en de competitiewedstrijd tegen Sparta. Beide duels werden gewonnen. Tijdens de interlandperiode kon Van de Beek aan zijn herstel werken, maar hij trainde ook gisteren niet met de groep mee. Ajax meldt op de website dat het onbekend is wanneer Van de Beek zijn rentree kan maken. Ajax speelt morgen tegen sc Heerenveen en dinsdag in de Champions League tegen het Franse Lille. Daarna wacht op zondag 22 september de eerste topper in de Eredivisie, de uitwedstrijd tegen PSV.

Aruba's eerste meertalige magazine binnenkort verkrijgbaar!

topixs
Lees, like y comparti

Een groot deel van de Arubaanse bevolking heeft het vermogen om in het Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans te communiceren. De meesten kunnen alle vier talen lezen en zelfs schrijven, maar helaas wordt in lokale media vaak in slechts één of twee talen gepubliceerd. Topixs is een tijdschrift speciaal voor de multiculturele bevolking van Aruba en biedt verhalen en artikelen aan in het Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans.

Lees meeslepende aansprekende artikelen, blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in technologie en mode. De combinatie van 'creatieve storytelling' en journalistiek maakt het een leesgenot voor iedereen.

Het nieuwe tijdschrift van de Amigoe Aruba is binnenkort verkrijgbaar bij Botica Santa Anna, Bruna Bookstore, Chen's Supermarket, Citgo Boulevard, Everbright Supermarket, Hooiberg Market, Hospital Gift Shop, Hua Run Ponton, Kong Hing Playa, Macro San Nicolas, Mundo Nobo Supermarket, Rey Hing Supermarket, S-Chow Savaneta, Shop'n Go Palm Beach, Tai Li Wah Supermarket, The Market at Alhambra, Wai Fat Market Matvidiri, Wan Li Mini Market, Zhang Supercenter en ook bij het kantoor van Amigoe Aruba.

Onze krantabonnees krijgen als eersten de kans dit innovatieve tijdschrift ook online te lezen. Voor meer informatie over Topixs online, bel naar 582-4333 of stuur een e-mail naar topixsaruba@amigoe.com.

@TopixsAruba